

bb 48. aláírták az 1976. évi magyar-albán árucserreforgalmi és fizetési megállapodást

k sb be bh la

1975. december 18.

csütörtökön a külkereskedelmi minisztériumban tordai jenő és ilmi zaimi albán miniszterhelyettes aláírta az 1976. évre szóló magyar-albán árucserreforgalmi és fizetési megállapodást. az aláíráson megjelent viktor dhroso, az albán népköztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője ./mti/

--

bb 49. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig!

bh la

1975. december 18.

45. vietnami filmbemutató

46. magyar-mongol hosszulejárati megállapodás

47. időjárásjelentés

48. magyar-albán megállapodás

49. hírjegyzék

--

/MTI/

- v é g e -

2130

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébet

- 32 -

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. szilveszter - tiz helyen

i nn pf sző bh hgy

1975. december 19.

egyszerre tiz helyen is köszönhetik vidám összeállítással a budapestiek 1976-ot., szilveszter 75., címmel a nemzeti színházban, a madách, az operett, a józsef attila és az erkel színházban, valamint a vörös csillag, az alfa, a corvin és az uránia mozikban és acirkuszban nagyszabású szórakoztató műsorok bucsuztatják az évet. a közreműködő színészek között találjuk többek között hofi gézát, bárdi györgyöt, bodrogi gyulát, rátonyi róbertet, kabos lászlót, agárdi gábort, csákányi lászlót, lórán lenkét, alfonzót, fónay mártát, csala zsuzsát. az énekes gárda olyan képviselői is dobogóra lépnek, mint cserhádi zsuzsa, kovács kati, vámos jános, záray mártá, zalatnay sarolta, payer andrás, katona klári. a zenét egyebek között az apostol együttes, a stúdió 10, az expressz együttes, a fővárosi cirkusz nagyzenekara szolgáltatja. az ilyenkor elmaradhatatlan magyar nótákat és cigánydalokat pedig kovács apollónia éneklő mészáros tivadar népi zenekara kíséretével.

a konferanszok között lesz szilágyi jános, mikes györgy, somogyi pál, moldoványi ákos, radványi barna, kopeczky lajos. a nagyszabású szilveszter zenei szerkesztője szebelényi vera. a rendezők pedig :bánkai iván, bednai nándor, csenterics ágnes, kalmár tiber, mikolay lászló, földéák róbert és heitz györgy.
/folyt. köv./

- 1 -

bb 1. /szilveszter ... folyt./ bh

a szilveszteri közönség számára vidám játékokat is rendeznek, amelyen többek között a balkán légitársaság három repülőjegye, a május 1 ruhagyár 15 darab ajándék-utalványa, az okisz labor 15 darab vásárlási utalványa talál gazdára. minden 101. néző ajándék-csomagot kap, és az se mellékes talán, hogy 1975 utolsó napján reprezentatív divatbemutató ad izelítőt 1976 viseletéből./mti/

-.-

bb 2. a fővárosi üzletek nyitvatartása

i don s szó bh hgy

1975. december 19.

a fővárosi üzletek, vendéglátóipari egységek, vásárcsarnokok és piacok a következők szerint tartanak nyitva:

december 21-én /aranyvasárnap/: minden iparcikk üzlet, áruház

10 órától 18 óráig; az egész évben vasárnap is nyitvatartó élelmiszerüzletek, csarnokok, piacok, édesség-, dohány- és virágüzletek, valamint a vendéglátóhelyek a vasárnapi rendjük szerint tartanak nyitva.

december 22-én /hétfő/: valamennyi élelmiszer- és édességbolt, hus-

hal- baromfi szaküzlet, csarnok, piac legalább 17 óráig, az ennél egyébként később záró boltok, csarnokok, piacok a szokásos rendjük szerint; a dohány- és virágüzletek, valamint a vendéglátóhelyek a szokásos hétfői rendjük szerint; az iparcikk üzletek, áruházak legalább 19 óráig, az ennél később záró egységek pedig a szokásos rendjüknek megfelelően tartanak nyitva./mti/

-.-

bb 3. a székesfehérvári középkori bazilikát diszitó kőre buk-

vid ká bh la

1975. december 19.

székesfehérvárott, az ybl miklós lakótelepen egy régi ház bontásánál palmetta diszítésű falkőtöredéket találtak. a domborműves kőtöredéket az istván király muzeumba szállították, ahol a régészek örömmel állapították meg, hogy lelet a középkori királyi bazilikát diszitó kövek közül való. a faragott követ a hajdani építkezők valószínűleg a romkert környékén fedezhették fel, s beépítették házukba. az értékes leletet a romkertben állították ki./mti/

-.-

- 2 -

bb 4. rákóczi a budapesti gyermekszínházban

i nn s szó bh hgy

1975. december 19.

ii. rákóczi ferenc születésének 300. évfordulója alkalmából mutatja be a budapesti gyermekszínház kazán istván rendezésében száraz györgy darabját a nagy fejedelemtől. a verseket baranyi ferenc, a zenét pedig balázs árpád komponálja. rákóczit - vendégként - juhász jácint alakítja és ugyancsak vendégként vesz részt a produkcióban both béla, valamint markaly gábor is. a jelmezeket dobay miklós, díszleteket leszek miklós tervezi, a koreográfus hidas antal. a bemutató időpontja január 30./mti/

-.-

bb 5. bemutatóra készül a bábszínház

t nn be szó bh hgy

1975. december 19.

új gyermekdarabot mutat be az állami bábszínház társulata karácsonykor a gyermekeknek. december 25-én délelőtt 10 órakor játssza először a furfangosok című bábprodukción a xvii. kerületi dózsa györgy művelődési központban. a két vidám vásári mesejátékot weöres sándor és tamási áron írta. a csalóka péter, a szegény ördög című bábkomédiákban a népi furfang győzelmének tapsolhatnak majd a fiatal nézők. a két játékot vargha balázs összekötő szövege fűzi egybe. a bábokat és díszleteket ország lili tervezi, a zeneszerző kocsr miklós. a rendező bánd anna./mti/

-.-

bb 6. a mecseki állatkert lakója marad a megsebzett réti sas

vid ká bh hgy

1975. december 19.

a somogy megyei büssü község határában nemrég réti sasra lőtt egy lelkiismeretlen vadász. a madártani egyesület déldunántuli csoportja feljelentést tett az ismeretlen tettes ellen, akit a rendőrség is keres és aki - a rendelkezés értelmében - ötvenezer forint kártérítésre kötelezhető. a réti sas ugyanis védelem alatt áll: hazánk legnagyobb madara, rendkívül ritka és kihalásvesztésben levő faj. a súlyosan megsebzett, erősen vérző sást egy traktoros találta meg, s juttatta el a kaposvári állatkórházba, ahol megműtötték a szárnyán sérült óriásmadarat. felépülése után a mecseki állatkertben helyezték el. most már bizonyos, hogy életben marad, repülni azonban többé nem fog. a hatalmas madár - kitárt szárnyainak fesztávolsága megközelíti a két métert - tehát a mecseki állatkert lakója marad./mti/

-.-

- 3 -

bb 7. felhasználható 9 órától

a következő öt évben: 4 ezer új lakás pesterzsébeten - tanácsülés a xx. kerületben

t on/s/ny sző hgy

1975 december 19

a xx. kerületi tanács pénteki ülésén összegezték az elmúlt öt esztendőben elért eredményeket, majd vázolták a tanácsnak az v. ötéves tervvel összefüggő fejlesztési elgondolásait. eszerint befejeződik a pesterzsébeti városközpont ii. ütemének építése, s megkezdődik a kijelölt harmadik terület kialakítása. összességében 4 ezer új lakással gyarapodik a városrész. a vágóhid utcában a munkásoknak emelnek otthonokat - a terv szerint 336-ot. telepszerű lakóház építésre javasoltak még két területet: az egyik a Lőrinci ut és a köves által határolt rész, a másik a gubacsi lakótelep melletti terület.

a tanács fejlesztési alapjának csaknem felét a kommunális ellátás javítására fordítják. ezen belül is a járdaépítés gyorsabb ütemű fejlesztését - összesen 100 kilométer hosszban - határozták el. így a kiépítetlen járdák hossza a tervidőszak végére jelentősen csökken, és a vi. ötéves tervben már célul tűzhető ki a szilárd burkolatú járdahálózat teljes megvalósítása. javítják a vízellátást, csökkentik a zárt körzetek számát is.

a kereskedelem területén pesterzsébet és soroksár a kevésbé ellátott kerületek közé tartozik. az erzsébeti közért vállalat csak jelentős anyagi támogatással tudja tervezett beruházásait megvalósítani. így a kerület ellátottsága szempontjából döntő jelentőségű a városközpontba tervezett szövetkezeti áruház megépítése, valamint a már megkezdett ábc-áruházak befejezése. a művelődésügyi ágazat szintén jelentős összeggel részesül a tanács fejlesztési alapjából. a tervben szerepel 28 iskolai tanterem létesítése és az óvodai-hálózat 300 hellyel való bővítése. az v. ötéves terv időszakában soroksár központjában 14 munkahelyes szakrendelő intézet és egy gyógyszertár építését tervezik. a bölcsődei helyek számát 200-zal növelik.

a tanácsülésen felhívták a tanácsstagok figyelmét, hogy széles körben ismertessék a tanács tervezett v. ötéves tervét abból a célból, hogy a lakosság is nyilvánítson véleményt, tegyen javaslatot a feladatok meghatározására./mti/

-.-
-4-

bb 8. táncantológia,75

t nn/be/ny sző hgy

1975 december 19

a fővárosi művelődési ház és a népművelési intézet az idén is megrendezi az év legsikeresebb amatőr néptánc műveiből válogatott táncantológia,75 című műsort. a népi táncosok vasárnap délelőtt 10 és délután 13.30 órakor lépnek dobogóra a madách színházban. többek között a debreceni népiegyüttes, a cigándi zemplén gyermekegyüttes, a hvdsz bihari jános táncegyüttese, a magyarországi nemzetiségek központi táncegyüttese, a szolnoki tiszta táncegyüttes, a vasas művészegyüttes tánckarra szerepelnek./mti/

-.-

bb 9. automatizált baromfihusgyártás kecskeméten

vid/ká/ny hgy

1975 december 19

gépesítéssel pótolják a hiányzó munkaerőt a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalatnál. a korábban nagyarányú rekonstrukcióval megalapozott termelés további automatizálását a munkaerő gondok sürgetik. a vállalatnál, amelynek évi termelési értéke az idén már elérte a kétmilliárd forintot, a baromfihus feldolgozás egyes szakaszai, mint például a zsigerelés, a darabolás, még mindig kézi erőt igényelnek. kecskeméten a termelés teljes automatizálását új vonal beállításával kezdték, kiskunhalason pedig általános rekonstrukcióval teremtik meg ennek feltételeit. a központi gyárban - kecskeméten - decemberben helyezték üzembe az első teljesen automatizált baromfifeldolgozó gépsort, amely óránként ötezer konyhakész csirkét állít elő. a gépek tizenegy művelettel dolgozzák fel a szárnyasokat: öléstől a zsiregelésig mindent automata végez. az értéktelenebb testrészek - fej, láb nélkül kerül piacra az áru, ugyanakkor a belsőrészeket, májat, szívet, zuzát, valamint a nyakat külön kis csomagba mellékelik a bontott baromfi mellé. a vállalat nyolcvanféle terméke közül azonban továbbra sem hiányzik az olcsóbb ,, lábascsrinke,, /mti/

-.-

bb 10. mit ígér a televízió a jövő hétre?

i nn/pf/ny sző hgy

1975 december 19

december 23-án, kedden délután 16.50 -kor kezdődik az ,, igr csinálná sherlock holmes,, című szovjet játékfilm-sorozat. a négyrészes történet két falusi kisfiúról szól, akik minden áron szeretnének azokkal a nagy kalandokkal találkozni, amilyenekről kedvencük sherlock holmes írt emlékirataiban. /folyt köv/

-5-

bb lo ./ mit ígér folyt/ny

december 24-én, szerdán 13.55 -kor a szolnoki szigligeti színház előadásában láthatjuk felvételtől az „Óz, a nagy varázsló”, című játékot. annakidején a mozikban nagy sikerrel vetített regény filmváltozata most színpadi életét bor József rendezésében folytatja Szerencsi Évával, Papp Zoltánnal, Simon Péterrel, Hollósi Frigyessel a főbb szerepekben. 17.30 -kor a Regős-ének című dokumentumfilm első része kerül képernyőre. a Regölés ma már nem élő népszokás, csak az öregek emlékeznek még rá, azok, akik fiatal korukban művelték. a film, amelyet Székely Orsolya rendez, nemcsak az idős emberek élményeit idézi fel, hanem megpróbálja a népszokás eredetét, szövegét is felkutatni és értelmezni. 20.10 -kor Beethoven IX. szimfóniája csendül fel, majd 21.15-kor Sütő András, „Kisember születik”, című tv-játékát mutatják be. a tv-film a romániai magyar író „Kék Álhalál”, című elbeszélése nyomán készült, s ahogyan a cím is jelzi, egy újszülött világrajöttével indul. a csecsemő, aki Karácsony napján született, 162 deka, Kék és nem tud sírni, ezt a jelenséget nevezi az orvostudomány „Kék Álhalál”, -nak. az életet jelentő sirásért harcol az anyja, az apa, a csecsemő egész környezete, míg végülis felcsendül a sirás.

december 25-én, csütörtökön 14.50-kor kezdik meg a „Kis hercegnő”, című magyarul beszélő amerikai filmsorozat sugárzását. a történet főhőse a sors minden poklát megjáró „Kis hercegnő”, akinek végül mégis csak jóra fordul élete. 16.10-kor az 1975-ös év történelmi nevezetességű eseményével, a szozuz-apollo programmal foglalkozik több mint egyórás színes adás. felelevenítik az űrkísérlet legizgalmasabb epizódjait, és beszámolnak azokról a tudományos felfedezésekről, amelyekkel a kísérlet nyomán gazdagodtunk. 19.10-kor a munkapad nagy „Öregjei”, címmel kezdődik sorozat. az első rész, amelyet Pásztor Ferenc rendezett, a bányász címet kapta, s ebben Dér Jánossal ismerkedhetnek meg. az idős bányamester, akit a környéken mindenki tisztel, korábban mint urasági csillás kezdte évtizedekkel pályáját. a műsorban a bányász titkairól, a szakma szépségeiről és élete alakulásáról vall a sokmillió nyilvánosságnak. 22.10-kor a „Körhinták az égben készülnek”, című nszk film egy ábrándos, a gyakorlati életre teljesen alkalmatlan fiatalemberről szól, akinek sorsát határozott felesége irányítja.

/folyt köv/

-6-

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk.1. faluvégi Lajos beszéde

a/ie

1975. december 19.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk faluvégi Lajos pénzügyminiszter beszédét, amely az országgyűlés péntek reggeli ülésén hangzik el. a beszéd feloldásig
e m b a r g ó s !

x x x

/folyt.köv./

- 1 -

parlament

bkk.1./ faluvégi.....1.folyt./-a

tisztelt országgyűlés !

az 1976. évi költségvetési javaslat az ötéves és az éves népgazdasági terv céljaival összhangban, azokkal párhuzamosan készült. az előirányzatok kialakításakor az idei év gazdálkodásának elemzéséből indultunk ki. figyelembe vettük az országgyűlésen és annak bizottságaiban az elmúlt időszakban elhangzott felszólalásokat is, amelyek általában megértéssel fogadták, helyeselték költségvetési politikánkat, de bíráló megjegyzéseikkel sokszor számon kérték az eredményesebb, takarékosabb gazdálkodást.

egy ötéves tervidőszakot megelőző esztendő gazdálkodásának értékelése a szokottnál is felelősségteljes feladat, mert sok függ attól, hogy erőforrásainkat, tartalékainkat és a növekedés feltételeiben várható változásokat helyesen ítéljük-e meg. az 1975. évben gazdaságunk a tervezett ütemben fejlődött, a társadalmi termelés várhatóan 5,5 - 6 százalékkal, a nemzeti jövedelem 5 - 5,5 százalékkal nő. ez a növekedés 6 százalékkal nagyobb álláskereső-állományal valósul meg, miközben az anyagi termelésben foglalkoztatottak száma csaknem változatlan.

/folyt.köv./

- 2 -

parlament

bkk.1./ faluvégi.....2.folyt./-a

az ipari termelés várakozásaink szerint alakul, összesen 6 százalékkal bővül. az építőipar teljesítménye 5 százalékkal növekszik, tervét azonban nem tudja maradéktalanul teljesíteni. legdinamikusabban a gépipar és a vegyipar fejlődik. a tervezettnél jóval alacsonyabb a növekedési ütem a kohászatban és a könnyűiparban.

emelkedett az ipari munka termelékenysége, korszerűsödött a gyártmányösszetétel, bár e téren a fejlődés a lehetőségénél lassabb volt. a vállalatoknál megvalósult szervezési és takarékosági intézkedések nyomán némileg csökkentek a termelési költségek és nőtt a nyereség. a népgazdaság szigorubb mércéjével mérve azonban a gazdasági hatékonyság gyorsabb javulására lett volna szükség.

a mezőgazdaság termelése a kedvezőtlen nyári időjárás miatt csak 1 százalékkal haladta meg az előző évit. a lakosság élelmiszerellátása kiegyensúlyozott volt, kivitelre azonban mind növényi, mind állati termékekből kevesebb jutott, mint amennyire tavasszal, de még a nyár elején is számítottunk.

/folyt.köv./

- 3 -

bkk.1./ faluvégi.....3.folyt./-a

Legfőbb népgazdasági gondunk az, hogy erőfeszítéseink ellenére sem sikerült számottevően javítani a nemzeti jövedelem termelésének és felhasználásának összhangját. Ismert, hogy az elmúlt években a külkereskedelemben jelentős árvesztések érték népgazdaságunkat. a világpiacon értékesítési nehézségek voltak, fontos exporttermékeink ára nem emelkedett olyan ütemben, mint az általunk importált cikkeké. a termelő és a külkereskedelmi vállalatok nem tudták az eladható termékek mennyiségét kellő mértékben növelni, a korszerűbb termékek körét bővíteni, nem tudtak vonzó vállalkozásokkal új piacokat szerezni, amelyekkel ellensúlyozni lehetett volna a veszteségeket. a gazdasági egyensúly javulását az is nehezítette, hogy a nemzeti jövedelem belföldi elosztását nem igazítottuk elég következetesen lehetőségeinkhez. a belföldi felhasználás - a felhalmozás és a fogyasztás folyó áron számítva - a nemzeti jövedelemnél gyorsabban növekedett.

a szocialista szektorban a tervezett 10 százalék helyett az előző évinél mintegy 13 százalékkal, kb. 16 milliárd forinttal több anyagi értéket adtunk beruházásokra. a készletek az indokoltnál nagyobb hányadát kötötték le a társadalmi terméknek. ha lassan is, de javul a nagyberuházások kivitelezése. néhány fontos fejlesztés meggyorsítására hozott intézkedés nyomán ezekre a gazdaságirányítás minden területén nagyobb figyelmet fordítottak. a beruházási munkában részt vevők egyre inkább - bár még mindig nem eléggé - értik, hogy egyeztetni kell a tervezők, a beruházók és a kivitelezők érdekeit, mert az összehangolt munka megsokszorozza erőiket.
/folyt.köv./

bkk.1./ faluvégi....4.folyt./-a

a vállalatok beruházási kedve változatlanul bizakodó. örvendetes, hogy nőtt a gépek - ezen belül is a szocialista országokból származó gépek - vásárlása, mivel a vállalatok jobban szívükön viselik a gyorsan megvalósítható és hamar megtérülő korszerűsítéseket. nemcsak az elmúlt évinél, hanem az előirányozottnál is többet költöttünk a vegyipar, az élelmiszeripar és a mezőgazdaság beruházásaira, továbbá vasuti járművek beszerzésére. kereken 90 ezer lakás épült, 420 új bölcsőde, óvoda és iskola várta ősszel a legfiatalabb nemzedéket.

a nemzeti jövedelem felhasználásának legnagyobb része a lakosság fogyasztása, amely mintegy 5 milliárd forinttal haladja meg a tervezettet. az egy főre jutó reáljövedelem az előirányzott 3,5 százalékkal szemben kb. 4,5 százalékkal nőtt. a költségvetés végrehajtásának adataiból szembetűnő, hogy a tervezettnél 1,6 milliárd forinttal többet fizettünk ki társadalombiztosítási juttatásokra, nagyrészt táppénzre.

gazdaságunk változatlan lendülete, főleg a termelés mennyiségi eredményei megmutatkoznak a költségvetés gyarapodó bevételeiben. az államháztartás helyzetét azonban meghatározza a tervezettnél nagyobb belföldi felhasználás is, és ezért a kiadások meghaladják a bevételeket. a hiány az 1974. évihez közelálló, de a tervezettnél kisebb. gazdálkodásunk eredményeit tehát a költségvetési számadatok tükrében nem nehéz felismerni. nehézségeink is nyilvánvalóak, de mutatkoznak már a kedvezőtlen hatások leküzdésének jelei is. elmondhatjuk, hogy az idei esztendő gazdasági eredményei teljessé tették, megerősítették a iv.ötéves terv előző éveiben elért sikereket.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./ faluvégi.....5.folyt./-a

tisztelt országgyűlés !

az új ötéves tervidőszak első esztendejének gyakorlati feladatait azokból a társadalmi és népgazdasági törekvések-ből kiindulva határoztuk meg, amelyeket a csütörtökön elfogadott törvény tartalmaz. tisztában vagyunk azzal, hogy gazdaságpolitikánk legfőbb céljait a jövőben csak az eddigiek-nél jóval nagyobb erőfeszítések útján tudjuk megvalósítani. ezt figyelembe véve kell csoportosítani erőinket, igazítani értékrendünket és azokat a társadalmi és gazdasági emelőket, amelyek az előttünk álló időszakban legjobban szolgálják gazdaságunk építését.

a népgazdaság erőforrásait 1976-ban a gazdaság kiegyensúlyozott fejlődésének megalapozására, a társadalmi termelés hatékonyságának fokozására, az export mennyiségének növelésére, minőségének és szerkezetének, egyszóval gazdaságosságának javítására kell összpontosítanunk. ennek kell alárendelni a különböző érdekeket, ehhez kell szabni az igényeket. céljaink az ez évvel csaknem azonos ütemű gazdasági fejlődést de a jövedelmek felhasználásában változásokat kívánnak meg ; az életszínvonal az ez évinél szerényebben emelkedhet és a beruházások színvonala is csak alig lehet magasabb, a készletnövekedésnek pedig mérséklődnie kell.

ezt szolgálják a terv irányszámai és közvetlenül kijelölt feladatai, valamint a vállalati döntéseket befolyásoló közgazdasági szabályozók módosításai. a pénzügyek gyakorlati nyelvén ezt fejezik ki a költségvetés előirányzatai is.

/folyt.köv./

- 6 -

parlament

bkk.1./ faluvégi.....6.folyt./-a

a nemzeti jövedelem az ideivel azonos ütemben, mintegy 5,5 százalékkal nő a jövő esztendőben. ezt akkor érhetjük el, ha az ipari termelés 6, az építőipari termelés 5-6, a mezőgazdasági termelés mintegy 4 százalékos emelkedése együtt jár a termelés technikai felszereltségének javulásával, a munka termelékenységének növekedésével.

a nemzeti jövedelmen belül a társadalmi tiszta jövedelmet igen jelentősen, 16-18 százalékkal szeretnénk emelni. a társadalmi tiszta jövedelem az elmúlt két évben ennél jóval lassabban, ennek alig egyharmadával nőtt. ennek okai közül azt a kettőt emelem ki, amely nálunk a termelés hatékonyságával a legszorosabban összefügg.

az egyik: vállalatunk nem fordítottak elég gondot a költségek elemzésére és csökkentésére, a takarékos anyag- és munkaerőgazdálkodásra, a korszerű gépek teljesebb kihasználására, egyszóval a jövedelmezőségre. ez nem egyszerűen gondatlanságra vezethető vissza - bár ez is előfordul. a vállalatok nem érezték a népgazdaságra háruló valóságos terheket, a termelési költségek nem tükrözték a tényleges ráfordításokat. nem érvényesült a szükséges ösztönzés a takarékosabb és jövedelmezőbb gazdálkodásra.

/folyt.köv./

- 7 -

parlament

bkk.1. / faluvégi.....7.folyt./-a

a pénzügyi szabályozók mostani változtatásának éppen egyik vállalt és vallott célja a gazdálkodási feltételek szigorítása, a népgazdasági érdekeknek megfelelő ösztönzés erősítése. ez elsősorban azt jelenti, hogy a népgazdaságnak eddig is többre kerülő anyagok és energiahordozók árát felemeljük. ennek hatására átlagosan 2-3 százalékkal nő az anyagköltség aránya a termelési költségekben. ezáltal erősebb lesz az ösztönzés az olcsóbb, helyettesítő anyagok alkalmazására, több előnyt jelent az ésszerűbb anyagfelhasználás, az anyagkészlet optimális szinten tartása, mert több megtakarítás származhat belőle. a bérek járu-lékainak emelése az ésszerűbb munkaerő-gazdálkodást hivatott elősegíteni, emellett a központi és tanácsai költségvetések bevételeit is növeli.

a társadalmi tiszta jövedelem eddigi, csupán szerény gyarapodásának másik lényeges oka az, hogy a kivitel jóval lassabban nőtt, mint azt harmónikus gazdasági fejlődésünk megköveteli. a kivitelnek a jövő évben gyorsan, 11-12 százalékkal kell növekednie, a - tekintve a termelés ennél kisebb, 4-6 százalékos növekedését - azt jelenti, hogy az előállított termékekből nagyobb arányban kívánunk exportálni, mint eddig. ezt pedig csak akkor érhetjük el, ha a termelésnövekedésből származó javak mindenütt - kiváltképp a feldolgozó iparágakban - megfelelnek a világpiac által támasztott műszaki, gazdasági és kereskedelmi igényeknek. tudjuk, hogy ez milyen magas követelmény, ezért elérését központi intézkedésekkel is elősegítjük.

/folyt.köv./

F!

háj

g.dd

p a r l a m e n t

bkk.1. / faluvégi.....7.folyt./-a

a pénzügyi szabályozók mostani változtatásának éppen egyik vállalt és vallott célja a gazdálkodási feltételek szigorítása, a népgazdasági érdekeknek megfelelő ösztönzés erősítése. ez elsősorban azt jelenti, hogy a népgazdaságnak eddig is többre kerülő anyagok és energiahordozók árát felemeljük. ennek hatására átlagosan 2-3 százalékkal nő az anyagköltség aránya a termelési költségekben. ezáltal erősebb lesz az ösztönzés az olcsóbb, helyettesítő anyagok alkalmazására, több előnyt jelent az ésszerűbb anyagfelhasználás, az anyagkészlet optimális szinten tartása, mert több megtakarítás származhat belőle. a bérek járu-lékainak emelése az ésszerűbb munkaerő-gazdálkodást hivatott elősegíteni, emellett a központi és tanácsai költségvetések bevételeit is növeli.

a társadalmi tiszta jövedelem eddigi, csupán szerény gyarapodásának másik lényeges oka az, hogy a kivitel jóval lassabban nőtt, mint azt harmónikus gazdasági fejlődésünk megköveteli. a kivitelnek a jövő évben gyorsan, 11-12 százalékkal kell növekednie, a - tekintve a termelés ennél kisebb, 4-6 százalékos növekedését - azt jelenti, hogy az előállított termékekből nagyobb arányban kívánunk exportálni, mint eddig. ezt pedig csak akkor érhetjük el, ha a termelésnövekedésből származó javak mindenütt - kiváltképp a feldolgozó iparágakban - megfelelnek a világpiac által támasztott műszaki, gazdasági és kereskedelmi igényeknek. tudjuk, hogy ez milyen magas követelmény, ezért elérését központi intézkedésekkel is elősegítjük.

/folyt.köv./

o

bkk.1./ faluvégi.....9.folyt./-a

a magasabb anyagköltségek, a bérek terheinek növekedése szükségképpen emelik az exportáló vállalatok költségeit is. ezek egy részét az állam megtéríti. az export-visszatérítést úgy szabályozzuk, hogy azonos profilu vállalatok közül a gazdaságosabban termelők nagyobb fejlődési lehetőséghez jussanak. ugyanakkor számolunk a gazdaságtalan termelés visszafejlesztésének a népgazdasági érdekek szempontjából nélkülözhetetlen folyamatával is. az ebben érintett vállalatokat és termelőkollektívákat sem fogjuk magukra hagyni.

a kivitel tervezett növekedéséhez az is kell, hogy termelő és külkereskedelmi vállalatok színvonalasabb kereskedelmi munkával, az eladási időpontok és helyek jobb megválasztásával, kulturált csomagolással, gyors és pontos szállítással gyarapítsák jó hírüket és főleg áraikat a mainál kedvezőbben alakítsák. ezeket a követelményeket nem lehet az egyes relációkban szigorúbban vagy lazábban felfogni. alapvető gazdasági érdekeink fűződnek ahhoz, hogy 1976-ban is maradéktalanul és az igények növekedéséhez igazodó minőségben tegyünk eleget kgst partnereinknél fennálló szállítási kötelezettségeinknek.

a világpiaci helyzet változásairól jobban akarjuk informálni a vállalatokat a valutaárfolyamokkal is. ezért a magyar nemzeti bank a jövőben minden valutára - külön-külön - kereskedelmi és nem kereskedelmi árfolyamot jegyez, természetesen mindenkor igazodva a helyes valutaértékelési arányokhoz.

/folyt.köv./

bkk 1. /faluvégi ...10.folyt./um

a termelés és a termelékenység növekedése, a takarékos gazdálkodás és az eddiginél kedvezőbb külkereskedelmi árucseré együttes hatására várható tehát a társadalmi tiszta jövedelem olyan mértékű emelkedése, ami lehetővé teszi a gazdaság fejlesztési igényeihez, a dolgozók életének további javulásához elengedhetetlen anyagi alapok bővülését és a költségvetést a feladatai ellátásához szükséges pénzeszközökhöz juttatja.

az állami költségvetés teljes bevételi előirányzata az 1976. évben 335,1 milliárd forint, kiadási végösszege 338,1 milliárd forint. a bevételek 7,1 százalékkal, a kiadások 6,8 százalékkal haladják meg az előző évit. a hiány az előirányzatok szerint 3 milliárd forint lesz. a költségvetési feladatok ellátásához hitelt veszünk igénybe. a hiány és a hitelfelvétel aránya az összes kiadáshoz mérve csökken.

a bevételek legnagyobb része - csaknem négyötöde - az állami vállalatoktól és a szövetkezetektől származik, amelyek jövőre csaknem 9 százalékkal többet fizetnek be az állami költségvetésbe, mint ez évben.

a költségvetés 1968 és 1972 között növekvő mértékben részesedett az összes tiszta jövedelemből, főleg azért, mert a vállalatok fokozatosan kisebb arányú támogatást kaptak. 1973 óta ebben fordulat állott be. a világpiaci árak robbanásszerű emelkedése miatt átmenetileg kénytelenek voltunk növelni a támogatásokat. ez okozta azt, hogy a központosított jövedelemhányad kisebb lett, s ebben az évben már az 1968. évi alá csökkent. a jövő évben - az ár- és pénzügyi intézkedések együttes hatására - 4-5 százalékkal növekszik a költségvetésnek jutó jövedelmek aránya.

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. /faluvégi ...11.folyt./um

gondosan elemeztük, hogy a tiszta jövedelem központosítási arányának növelése és a befizetések szerkezeti módosulása hogyan hat a vállalatok jövedelmére. úgy ítéljük meg, hogy a feltételek szigorubbak lesznek, de a gazdálkodás javításával rövidebb-hosszabb idő alatt leküzdhetők a nehézségek és összességükben a változások a vállalati tevékenységét a népgazdasági tervben meghatározott irányokban befolyásolják. a központosított jövedelmek arányának növekedése a vállalati alapokat is érinti.

az ipari és az építőipari vállalatok fejlesztési alapja átlagosan 2-3 százalékkal csökkenhet; az amortizációból származó rész nagyobb lesz, a nyereségből származó pedig kisebb. a változás hatása a vállalatokra különböző. tudjuk, hogy az egyik vállalatot kevésbé, a másikat jobban érinti az átlagosnál. a fejlesztési alap átmeneti csökkenésének hatását enyhíti, ha ésszerűbb megoldásokat keresve kevesebb pénzért valószínűsítjük meg eredeti terveiket. ismerve a változásokat és a nehézségeket, arra is szükség lehet, hogy a vállalatok a most rendelkezésükre álló összegekből tartalékoljanak, folyamatos fejlesztési tevékenységük pénzügyi forrásai így mindenképpen megteremthetők.

/folyt.köv/

parlament

bkk 1. /faluvégi ...12.folyt./um

érdeemes azt is aláhuzni, hogy az új szabályok - folyamatokban nézve - előnyösebben hatnak a fejlesztési alap növelésére. eddig 1 forint fejlesztési alap-többlet képzéséhez körülbelül 4 forint nyereségre volt szükség, az új alapképzési szabályok szerint pedig 2 forint nyereség elegendő. ha a személyi jövedelmet - különösen a béreket - a vállalatok a népgazdasági tervben számításba vettnél gyorsabban növelik, úgy érzékenyen megnő az adóteher, ami csak számottevően növekvő nyereségből teljesíthető. ezúton közelebb kerül a népgazdasági és a vállalati érdek; a nyereségnövelés kedvező hatásait a vállalatok jobban megérik.

elemeztük a részesedési alapok alakulását is. népgazdasági átlagban - a nyereség csökkenése ellenére - a kifizethető részesedési alapok a korábbi évek színvonalán képződhetnek, hiszen az új adózási szabályok erre módot adnak. az 1976. évi nyereségből származó részesedési alap a bérek 8-9 százaléka-nak felel meg. a részesedési alapokat tekintve a vállalatok között várhatóan nem alakulnak ki túlzottan nagy különbségek. a szabályozók azt a célt szolgálják, hogy a vállalatok a tervben előirányzott mértékben emeljék a személyes jövedelmet, s tartózkodjanak a teljesítményekkel arányban nem álló bérkifizetésektől.

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. /faluvégi ...13.folyt./um

a jövő évben a mezőgazdaságban is változnak az árak és az adózási szabályok. emelkedik a felhasznált ipari anyagok ára, és megszűnik az üzemanyag-támogatás. érdekesebb lesz az üzemeknek további intézkedéseket tenniük ezek takarékos, észszerű felhasználására. több fontos növényi termék, valamint a sertés és a vágómarha felvásárlási ára is emelkedik, érdekesebb lesz ezek termelését gyorsabban növelni. a szövetkezeti társadalombiztosítási járulék emelkedik és nő a tartalékképzési kötelezettség. a jobb minőségű, nagyobb hozamu fődéket nagyobb adó terheli, a gyengébb minőségűek adója pedig csökken. a jövedelemadó szabályai azért változnak, hogy mérséklődjön az indokolatlan jövedelem-differenciálódás a szövetkezetek között. ezek együttes hatására 1976-ban a mezőgazdasági nagyüzemekben is csökken valamivel a felhasználható jövedelem, de a töretlen fejlődést a támogatások és a hitelek segítik.

összességében tehát az ötéves tervidőszak elején a vállalatoktól származó költségvetési bevételek emelkednek, a vállalatnál képződő alapok valamivel kisebbek lesznek. ezt az átmeneti helyzetet indokolt esetekben a tartalék alapok rugalmas felhasználásával hidalhatják át. a továbbiakban az őket megillető jövedelmek a nyereséggel arányosan növekednek, pénzügyi helyzetük, fejlesztési lehetőségük, s a végeredmény attól függ majd, hogy miként tudnak eleget tenni e növekvő követelményeknek.

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. /faluvégi ...14.folyt./um

a költségvetési kiadások szerkezete alig változik, valamelyest nő a költségvetési intézmények fenntartása és a társadalombiztosításra fordítandó összegek aránya, s csökken a vállalati támogatásoké.

felhalmozásra az ez évinél 6,2 százalékkal többet, 71.5 milliárd forintot fordít a költségvetés. az állami döntési körbe tartozó beruházások részaránya valamelyest változik. az emelkedést az állami beruházások - főleg a nagy termelő beruházások és az infrastrukturális fejlesztések, különösen a lakásépítés - nagyobb ráfordításai teszik szükségessé.

a költségvetési eszközöket elsősorban a folyamatban levő beruházások folytatására és minél előbbi üzembe helyezésére összpontosítjuk. csak három állami nagyberuházás kezdhető meg 1976-ban: a dunai vasmű konverteres acélműve; a tiszai vegyikombinát polipropilén gyára és a zalaegerszegi hűtőház. tizenhárom nagyberuházásnak kell teljesen befejeződnie. az eddiginél igényesebben kell hozzálátni a későbbi években kezdődő nagyberuházások előkészítéséhez, hogy a tervszerű és gyors megvalósítás feltételei biztosíthatók legyenek. ehhez a szükséges pénzeszközöket rendelkezésre bocsátjuk.

növeljük a beruházásokkal szemben támasztott hatékonysági követelményt azáltal is, hogy a jövőben a beruházások hozamából vissza kell fizetni a központi döntésű beruházások költségét.

/folyt.köv./

p a r l a m e n t

bkk 1./faluvégi15.folyt./um

a vállalati fejlesztési elképzelések közül - a népgazdasági tervvel összhangban - elsősorban azokat támogatjuk, amelyek az egyensúlyi helyzet javítását szolgálják, rövid idő alatt megvalósíthatók és gyorsan megtérülnek. ezért a jövőben a fejlesztési támogatásokat is vissza kell fizetni. erre adókedvezmény is fedezetet nyújt.

a vállalatok és szövetkezetek támogatására a költségvetés együttesen 110 milliárd forintot irányoz elő. a támogatási kötelezettségek az előző évhez képest nem mérséklődnek, de arányuk az összes kiadásban kisebb. a részleges termelői árrendezés és a különböző pénzügyi intézkedések együttes hatására módosul a támogatások szerkezete. lényegesen csökken az importtámogatás, s emelkedik a végső felhasználáshoz adott támogatás. ez a változás világosabbá teszi a gazdasági folyamatokat, tisztábban látjuk, mit részesítünk előnyben és miért.

a támogatások változatlanul nagy aránya miatt az ötéves terv most következő éveiben lankadatlan igyekezettel siettetnünk kell a termelési szerkezet változását és a gazdaság hatékonyságának fokozását.

/folyt.köv./

- 16 -

p a r l a m e n t

bkk 1. /faluvégi ... 16.folyt./um

a jövő év elején a gazdasági szabályozók olyan módosítását valósítjuk meg, amely e törekvéseknek kedvez. azért, hogy a jó hatások maradéktalanul kibontakozzanak, gondosan figyelemmel kísérjük a gazdálkodás folyamatait, különösen az ipari nagyvállalatok, de a mezőgazdaság, a kereskedelem és valamennyi ágazat helyzetét is, és nem késlekedünk a szükséges korrekciókkal, ha a népgazdaság érdekei úgy kívánják.

kedves képviselő elvtársak!

a szocializmus sokszor idézett gazdasági törvénye, hogy az életszínvonal növekedése szoros összhangban legyen a gazdasági fejlődéssel. hosszabb távon nem előzheti meg, de el sem maradhat tőle. most életszínvonal-politikánkban jobb gazdasági megalapozottságra, folyamatosságra és szolidaritásra kell törekednünk. a rendelkezésre álló nemzeti jövedelem elosztása kor az eddigieknél jobban figyelembe kell vennünk a jelen realitását, de a jövőbeli fejlődés érdekeit is.

/folyt.köv./

- 17 -

bkk 1. /faluvégi ...17.folyt./um

terveink szerint 1976-ban a lakosság fogyasztása 3.9 százalékkal lesz több, mint idén. a tervezett átlagos reálbér-emelkedés 1.5 százalék, ami mögött viszonylag magas, 6.3 százalék nominálbér -, és 4.5 százalékos fogyasztói ár-emelkedés van.

közismert, milyen lépéseket teszünk, hogy a fogyasztói arányokat jobban összhangba hozzuk a hazai ráfordításokkal és az importköltségekkel. a népgazdaság érdekeinek jobban megfelelő fogyasztási szerkezet kialakulását kívánjuk elősegíteni. még így is a fogyasztói árkiegészítéseknek csaknem felét az élelmiszerekhez, további egyharmadát a személyszállítás-hoz nyújtjuk. 100 forint kiskereskedelmi forgalomra és lakossági szolgáltatásra a jövő évben 13 forint árkiegészítés jut. ennek révén elérjük, hogy az ármozgások a tervezett keretben maradjanak, az árképzési előírások betartását pedig szigorúan ellenőrizzük. az áruezellátást az élelmiszerekben és más fogyasztási cikkekben is folyamatosan javítjuk.

a jövedelmek alakulásának és megítélésének két sarkalatos pontja van: a munkával arányos jövedelmek és a társadalmi juttatások növekedése. a nominálbér-növekedés 1976-ban sem lesz kisebb, mint a megelőző néhány évben volt. így mód lesz a bérek differenciálására, s ez a termelés ösztönzése miatt szükséges is. a munka díjazását aszerint kell differenciálni, hogy a kollektíva eredményeihez saját munkájával ki mennyivel járult hozzá. ez azt is feltételezi, hogy növekedjék a teljesítménybérben dolgozók aránya, folyamatos legyen a munkanormák karbantartása. ugyanakkor növeljük a vezetők anyagi érdekeltségét a műszaki-fejlesztési és a szerkezetátalakítási feladatok teljesítésében, magyarán a távlati szemlélet érvényesülésében.

/folyt.köv./

bkk.1./ faluvégi.....18. folyt./-a

a helyesebb jövedelemelosztási arányok érdekében a kormány több döntést hozott. a szabályozórendszer módosítása és különféle központi intézkedések hatására jövőre az átlagos béremelkedés fele minden vállalat számára garantált, s ez biztonságos vállalati bérpolitikát tesz lehetővé.

1976-ban is sor kerül bizonyos béraránytalanságok enyhítésére. a bölcsődékben dolgozók bérét átlagosan 14-15 százalékkal, az óvódákban dolgozókéét 17-18 százalékkal, de a szakképzett gondozónők és az óvónők bérét legalább 200, a kisegítőket legalább 100 forinttal emeljük. az i. félévben felemeljük például a papíriparban a folyamatos és a hárommunkas munkarendben dolgozók bérét. a tanácsoknál, az iskolákban, az egészségügyi és egyéb költségvetési intézményekben a béremelésekre rendelkezésre álló kereteket az eddigi 3 százalékról 5 százalékra emeljük. az alacsony nyugdíjak gyorsabb növelésére a jövő évtől a nyugdíjemelés minimuma 30 forint helyett 50 forint lesz. a termelőszövetkezeti tagok nyugdíjkorhatárát egy évvel leszállítjuk és az ötéves terv keretében fokozatosan azonossá tesszük a munkásokéval. a jövő évben mintegy 15 ezer szövetkezeti dolgozó veheti igénybe megérdemelt nyugdíját olyan dolgozó évek után, amelyek a szocialista szövetkezetek megszilárdításának és a mezőgazdasági termelés fellendülésének történelmi időszakához tartoztak.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./ faluvégi.....19.folyt./-a

a hus-és husfélék központi áremelésével egyidőben külön kiegészítő juttatásokat nyújtunk a bérből élőknek, ilyen módon emeljük a nyugdíjakat, a társadalmi juttatásokat. Összintén meg kell mondani, hogy ez nem jelent majd teljes ellensúlyozást valamennyi család költségvetésében, főként nem a magasabb jövedelműekében. a legfontosabbnak a többgyermekes, a kis keresetű és a nyugdíjas rétegekről való gondoskodást tartjuk.

a társadalmi szolgáltatások fejlesztésének most már hosszú évek óta a lakásépítés a fő kérdése. 1976-ban 82 ezer lakást építünk. az állam 16 milliárd forinttal járul ehhez hozzá. a lakásokhoz nyújtott támogatások és a hitelfeltételek módosításai elsősorban a munkásoknak, a nagycsaládosoknak és a fiatal házasoknak lesznek kedvezőek. a lakásépítési kölcsön visszafizetésének első 5 évében a havonta törlesztendő részletet 20-30 százalékkal mérsékeljük. az egy munkáslakás építéséhez nyújtott állami támogatás összegét 60 ezer forintról 1976-ban 80 ezer forintra emeljük.

a munkáltatói kölcsön lejáratí ideje minimálisan 15 év lesz. a lakásépítő szövetkezeti formában a telepszerű, több szintes építkezéseknél az otp-kölcsön kamata csökken, ami egy lakásra számolva, a törlesztési idő alatt 55 ezer forint állami kedvezményt jelent a lakástulajdonos számára. más oldalról műszaki és gazdasági intézkedésekkel korlátozzuk a lakásépítési költségek emelkedését.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./ faluvégi.....20.folyt./-a

az egészségügyi és a társadalombiztosítási törvény az ellátás és a szolgáltatások javítására kötelez. az egészségügyi szervek működési kiadásai 7,8 százalékkal, a társadalombiztosítási kiadások 10.4 százalékkal növekednek.

a kórházi ellátás feltételei javulnak. részben az áthúzódó beruházások megvalósulásával a kórházi ágyak száma 2 900-zal bővül. korszerűsítjük a gyermekosztályokat és a betegápolás körülményeit kedvezőbbé tesszük.

az elmúlt évek számos határozata közül a gyermekeket nevelő családok támogatását és az ifjúság helyzetét befolyásoló költségvetési előirányzatokat emelem ki. közismert, hogy a gyermekintézmények számát folyamatosan növeljük, 1976-ban a bölcsődei férőhelyeket 3 600-zal, az óvodaiakat 15 000-rel. az állandó és gyors fejlesztés azonban csupán ahhoz elég, hogy a jelenlegivel közel azonos arányban helyezhessük el a gyerekeket. ezért a gyermekintézmények férőhelyeinek növelésében és fenntartásában továbbra is számítunk a vállalatok részvételére, erőforrásaira. erre részben a fejlesztési alap, részben az új jóléti és kulturális alap lehetőséget teremt.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./ faluvégi....21.folyt./-a

szeretnénk fokozatosan mindenkinek megközelítően azonos feltételeket nyújtani egyéni képességei kibontakoztatásához. az oktatási intézmények munkájához az állam jövőre több mint 16 milliárd forintot juttat. ezen belül a hangsúlyt az általános iskolai oktatás és a szakmunkás-képzés fejlesztésére kell helyezni. minél több 8 tanteremes, tornateremmel is ellátott körzeti iskolára van szükség. hogy a jobb feltételekhez a kisközségekben és tanyán élő gyerekek is hozzájuthassanak. a körzeti iskola-rendszer pedig szükségszerűen megköveteli az általános iskolai kollégiumi hálózat bővítését, és ahol erre lehetőség van, ott a gyermekek iskolába szállításának megszervezését. 1976-ban 620-640 osztályterem és 714 diákotthoni hely létesül. általános iskolai célokra 5,2 milliárd forintot lehet majd felhasználni. ez 8 százalékkal több, mint az idén.

a népgazdaságnak egyre több jól képzett szakmunkásra van szüksége, nemcsak az ugynevezett divatos szakmákban, hanem minden területen. a munkakörülmények javítása, a nehéz fizikai munka gépesítése, a helyes bérarányok kialakítása a legfontosabb feltételei a szakmunkás-utánpótlásnak. a szakmunkásképzésre az állam 1976-ban 1,7 milliárd forintot fordít. a feltételek javítása mindemellett nemcsak az államnak, hanem a társadalmi szerveinknek és a vállalatoknak is feladata és e tekintetben a társadalmi értékrendet is változtatni kell, hogy a termelő munka megbecsülése uralkodóvá váljon.

/folyt.köv./

m

- 22 -

parlament

bkk.1./ faluvégi.....22.folyt./-a

eddig néhány, az életkörülményeket alakító fontos gazdasági jellemzőt emeltem ki, de korántsem azért, mintha a gazdasági szférára, vagy a vele közvetve érintkező területekre lehetne szükíteni az életszínvonal, az életmód változását. ehhez a költségvetés erőfeszítései korántsem elegendőek, bár a tudományos kutatásra, a közművelődésre, a kulturális és sport célokra nem kis összeget, 6,5 milliárd forintot fordítunk. a tudatformálásban társadalmi szervezeteinknek, a tanácsoknak és intézményeinknek még nagyon sok tenni-valójuk van, hogy életkörülményeink lényeges elemei - a személyiség kibontakoztatásától a szabadidő értelmes eltöltéséig - egyre méltóbbak legyenek szocialista társadalmi viszonyainkhoz.

/folyt.köv./

- 23 -

bkk.1./ faluvégi.....23.folyt./-a

tisztelt országgyűlés !

a tanácstörvény értelmében a gazdálkodást szabályozó főbb pénzügyi előirányzatokat 5 évre kell meghatározni. a törvényjavaslat ennek eleget tesz.

az állami jövedelmek megosztásának elvei változatlanok. az ország különböző területeinek arányos fejlődése és ellátása érdekében - hasonlóan a iv.ötéves tervhez - , a vállalati jövedelmekből a részesedés mértékét megyénként eltérően állapítottuk meg. új vonás, hogy a rendkívüli esetekre előre kilátásba helyezzük a bevételekből való részesedés módosítását. a 4 százaléknál nagyobb bevételi lemaradáskor központi pénzeszközökből kiegészítjük a megyei tanács költségvetését, s a 6 százalékon felüli többletbevétel összegével a következő évi állami támogatást csökkentjük. tervszerűbb és biztonságosabb lehet tehát a gazdálkodás: megszűnik az egyoldalú előny vagy kötelezettségvállalás.

a tanácsok középtávu pénzügyi tervének előirányzata 375 milliárd forint. ez folyó áron több mint másfélszerese a iv.ötéves terv előirányzatának. ebből 156 milliárd forint a fejlesztési alap, 219 milliárd forint pedig a költségvetési gazdálkodás kerete. a fejlesztési kiadások több mint kétharmada a lakásépítést és a hozzá kapcsolódó kommunális létesítmények tervszerű megvalósítását szolgálja.

/folyt.köv./

bkk.1./ faluvégi.....24.folyt./-a

az elmúlt években, itt az országgyűlésen is, többször szóba került a lakóházjavításra szolgáló pénzeszközök elégtelensége. megfogadva az ajánlásokat, a korábbi jóval meghaladó pénzügyi lehetőséget biztosítunk e feladatra. a lakóházfelújításra felhasználható összeget a iv.ötéves terv 16 milliárd forintjáról az v.ötéves tervben 30 milliárd forintra növeljük, főképpen állami pénzeszközökből. az előirányzott lakóházfelújítások azonban csak nagy erőfeszítésekkel és jobb szervezéssel valósulhatnak meg. az építőipar teljesítő-képességének bővítésére a tanácsi építőipari vállalatokat - a helyi forrásokon túl - központilag több mint 700 millió forinttal támogatjuk. a tanácsi ingatlankezelő szervezetek műszaki, technikai felszerelésük bővítésére 2,2 milliárd forintot használhatnak fel.

a iv.ötéves tervben széles körű együttműködés alakult ki a tanácsok és a területükön gazdálkodó vállalatok, szervezetek és egyéb szervek között. ezt nemcsak a tanácsok részére - a közös feladatok megvalósítására - átadott összegek mutatják, hanem azok az eredmények is, amelyeket a lakásépítés, a közmű-és főként a gyermekintézmény-hálózat fejlesztésében elértünk. úgy gondoljuk, hogy ez az együttműködés a következő öt éves terv-időszakban is gyümölcsöző lesz, az átadásra számításba vett összeg elérheti a 17 milliárd forintot. a szabályokat itt is világosabbá tettük: az átadható összegek nagyságát nem a tanácsok jószándéka, hanem a vállalatok lehetőségei határozzák meg.

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. /faluvégi ...25.folyt./um

említésre méltó, hogy a tanácsok is mintegy 10 milliárd forinttal hozzájárulnak a területükön működő vállalatok fejlesztéséhez, mert felismerték, hogy ma már semmi sem indokolja a műszaki felszereltségben, szervezettségben és vezetési kultúrában meglévő nagy különbségeket, a helyiipari és szolgáltató vállalatok, szövetkezetek hátrányára.

a tanácsok 1976. évi költségvetési előirányzata csaknem 38 milliárd forint. a jövő évre rendelkezésre álló fejlesztési pénzeszközök előirányzata meghaladja a 25 milliárd forintot. mindkét pénzforrás 7-8 százalékkal bővül, ehhez hozzájön az idei évből származó 1.5 milliárd forint többletbevétel.

igen jelentősek tehát azok az összegek, amelyekkel a tanácsok 1976-ban és az v. ötéves terv későbbi éveiben rendelkeznek, de igen nagy a felelősség is, amely ezek felhasználásával a társadalom közérzetének formálásában rájuk hárul. ma már egy kisebb város költségvetése és fejlesztési alapja eléri az évi 100-150 millió forintot, egy-egy nagyközség pedig 20-40 millió forinttal gazdálkodik. ezért a helyi tanácsoknak az eddiginél többet kell foglalkozniuk azokkal a gazdálkodási és szervezési kérdésekkel, amelyek a pénzgazdálkodásban és a munkaerő felhasználásában ésszerű megtakarítást eredményeznek. felül kell emelkedni a megyei, városi, községi szemléleten. törekedni kell a több település igényét kielégítő intézmények közös létesítésére és fenntartására. előrelátóbban kell figyelembe venni a távlati település-fejlesztési elgondolásokat.

/folyt.köv./

- 26 -

parlament

bkk 1. /faluvégi ...26.folyt./um

az erőforrások ésszerű felhasználása s a változó körülményekhez való jobb alkalmazkodás érdekében, 1976-tól megyei kölcsönalapot rendszeresítünk, amelyet a megyék a helyi tanácsok tartós betéteiből hozhatnak létre. ebből meggyorsíthatják a beruházások befejezését, és területenként jobban összehangolhatják a pénzügyi lehetőségeket a kivitelező szervezetek teljesítőképességével.

a lakosság az elmúlt években társadalmi munkájával sokat segített a városok, falvak fejlesztésében, egy-egy intézmény gyorsabb és olcsóbb megvalósításában. a társadalmi munka 1971. évi 800 millió forintos értéke 1975-ben eléri az 1.8-2 milliárd forintot. a következő években még inkább számítunk a munkásközléktívák - elsősorban a szocialista brigádok - továbbá a termelőszövetkezetek segítségére. a helyi gazdasági vezetők, értelmiségiek is bizonyára többet tudnak még adni a köznek, ha várjuk és megbecsüljük azt, amit nyújtanak. ezzel a községekben és a városokban sok mindent pótolhatnánk, abból, amit a költségvetés legjobb szándékaink ellenére sem tudott előirányzatai közé felvenni, mert erőnkkel elsősorban a főváros és a nagyvárosok igényeinek kielégítésére kell koncentrálni. a leglényegesebbnek azonban azt tartjuk, hogy a társadalmi munka révén a dolgozó emberek cselekvő részeseivé válnak lakóhelyük szépítésének és kulturáltabbá tételének, s nemcsak elfogadják, hanem szocialista életünk közös munkával létrehozott értékeiként becsülik és óvják azokat.

/folyt.köv./

- 27 -

parlament

bkk 1./faluvégiaéu.folyt./um

tisztelt országgyűlés!

kedves képviselő elvtársak!

a bizottságokban lefolytatott vita is bizonyította, hogy a törvényjavaslatot a társadalom és a gazdaság minden területén az előrehaladás szándéka hatja át, más szóval: a folyamatos, tervszerű és arányos fejlődés útján szeretnénk járni. helyzetünkéből következik, hogy 1976-ban olyan feladatokra kell összpontosítanunk, amelyek kihatnak az egész öt éves terv időszakára. az ülészenon születendő mindkét törvény végrehajtásához a kormány felelősséggel, a határozott cselekvés és a magasabb színvonalu irányítás igényével lát hozzá.

készülő intézkedéseink a gazdaságos és versenyképes termékek arányának növelését, a gazdaságtalan termékek termelésének korlátozását, az exportképesség fokozását, a munkaerő-gazdálkodás javítását, a munkafegyelem erősítését és a atakerekosság következetes érvényesülését célozzák mind a termelésben, mind a költségvetési intézmények gazdálkodásában. ezekre irányul az ágazati irányítás és felügyelet nagyobb aktivitása és a pénzügyi szabályozás közvetlenebb segitési szándéka. szilárd gazdaságpolitikai elveink és céljaink akkor valósulhatnak meg, ha elhatározásaink végrehajtásában mindenütt a következetesség és szervezetség lesz a jellemző.

/folyt.köv./

- 28 -

parlament

bkk 1./faluvégi ...28.folyt./um

a törvényjavaslat és az eredményes végrehajtását szolgáló kormányzati intézkedések ismeretében a vállalatok, a szövetkezetek, a tanácsok és az intézmények véglegesíthetik az 1976. évi feladataikat rendszerező terveiket. ismertessék meg azokat a munkáskollektívákkal, hogy ne csak a helyi vezetés, hanem az egész termelő közösség tekintse magáénak. olyan feladatokra vállalkozunk, amelyeket a legszélesebb körű megértés és támogatás nélkül nehéz lenne megvalósítani. az önálló kezdeményezéshez, az aktív közreműködéshez az is kell, hogy sokirányu intézkedéseink egy-egy vállalatnál, intézménynél egymással összhangban valósuljanak meg, az ellentmondások feoldódjanak és minden munkahelyen létrejőjenek terveink végrehajtásának legjobb politikai, társadalmi és gazdasági feltételei.

a néhány nap mulva reánk köszöntő új esztendő feladataihoz gyürkőzve, ne feledjük, hogy aki nagyobb tennivalókra vállalkozik és szigorubb felelősséget vállal, az több segitő bizalmat érdemel; az elismerést és megbecsülést pedig aszerint mérjük, hogy ki mennyivel járul hozzá szocialista hazánk közös anyagi és szellemi értékeinek gyarapításához.

a kormány megbizásából kérem a tisztelt országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot fogadja el./mti/

-.-

- 29 -

p a r l a m e n t

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mbkk 1. /faluvégi / 1.folyt. 2. bek. 8.sora helye-
sen:

...a szokottnál is felelősségteljesebb feladat ...

a 7.folyt. 2.bek. 5.sorában a szöveg helyesen:

...kell növekednie, ami - tekintve a termelés

a 11.folyt. 1.bek. alulról számított 4. sora helyesen:

...a vállalati tevékenységet a népgazdasági ..

a 14. folyt. 1. bek. 2.sora helyesen:

...intézmények fenntartására és a ...

/mti/

--

- 30 -

december 26-án, pénteken 20.10-kor charles chaplin ,, az aranyláz,, című világhírű alkotása, 21.20-kor pedig a kutyaélet című filmje kerül képernyőre. az aranylázat a filmkritikusok a világ legjobb 12 filmje között tartják számon.

december 27-én, szombat délelőtt 11.15 -kor ,, verseny tán,, címmel a szovjet kultúra és tudomány házáat mutatják be a fiatal nézőknek a moszkvai orosz nyelvi olimpia győztesei. 16.30-kor szolnokról láthatjuk a képes sport teremlabdarugó kupa eseményeit. este a ,, vívát, benyovszky ,, újabb epizódja után 21.05-kor az illyés gyuláról készült portréfilm első része kerül a nézők elé, amelyben a költő gyermek-és ifjúkori éveiről beszél, azokról az élményekről, amelyek hatására a puszták népe, a petőfi és más művei születtek.

december 28-án vasárnap 15.45-kor a nemzetközi diákolimpiák magyar nyertesének műsorát, vidám vetélkedőjét láthatjuk, majd 16.30-tól a képes sport teremlabdarugó kupa újabb mérkőzéseit közvetítik szolnokról. 20.10-kor mutatja be a televízió az ndk-beli klaus eidam: bach arnstadtban című tv-játékát. a tv-játékot katkics ilona rendezte, a főbb szerepekben gyabronka józseffel, hüvösvölgyi ildikóval, básti lajossal, ella istvánnal és bujtor istvánnal. 21.30-kor az illyés gyula portréfilm második részét sugározzák, amelyben a költő szabó lőrincre, veres péterre, nagy lajosra, németh lászlóra emlékezik, s azokról az esztétikai problémákról beszél, amelyekkel munkássága folyamán találkozott és találkozik./mti/

--

-7-

bb. 11. önelszámolás a frontfejtéseken - csökkent az önköltség
vid/ká/rj la 1975. december 19.

a közép-dunántúli szénbányák vállalat ajkai bányájában a hatékonyság fokozására, a takarékos gazdálkodás érdekében önelszámoló egységekké fejlesztették a frontfejtéseket. a szervezés ilyen jellegű módosításához szovjet tapasztalatok adták az alapot. az első összegezések szerint az új módszerrel a munkahelyi önköltséget néhány hónap alatt 10 százalékkal csökkentették. /mti/

-.-

bb. 12. 113 kilométer hosszú tsz-bekötőút épült a közép-dunántúlon

vid/ká/rj hgy 1975. december 19.

jó eredménnyel fejeződött be négy közép-dunántúli megye bekötőút építési programja. a iv. ötéves tervidőszakban fejér, komárom, veszprém és tolna megye területén összesen 113 kilométer hosszúságú majorsági illetve üzemegységi bekötőút épült. az új, szilárd burkolatú bekötőutakkal javult a mezőgazdasági szállítás biztonsága és számos, eddig nehezen megközelíthető kisebb települést is bekapcsoltak a forgalomba. /mti/

-.-

bb 18 felvonóügyelet

pg -cz 1975. december 19.

a fővárosi felvonójavító vállalat szerviztelepe december 26-án és 27-én 7 órától 15 óráig ügyeletet tart. ha a vállalat hatáskörébe tartozó felvonók elromlanak a felvonókezelők a 428-915 telefonszámon hívhatják a szerelőket. /mti/

-.
- 8 -

09.02/pg

Handwritten mark

felhasználható pénteken 10 órától!

bb 13. új hév-szerelvények a szentendrei vonalon

t/don-s/szö/pg hgy 1975. december 19.

az ndk-ból megérkeztek az új hév-szerelvények amelyeket pénteken adtak át a batthyány-téri állomáson. a tíz darab mx/a típusú vonatot a szentendrei vonalon állítják fogalomba. a korszerűen kialakított, nagy befogadóképességű -egyenként 145 személyes - kocsikból hármat kapcsolnak össze. ugynevezett futás-teljesítményük igen nagy: egy hónap alatt 11 ezer kilométert is megtesznek. a meglévő vonatok ennél kevesebbre képesek. a nagyobb teljesítményű új szerelvények 250 ezer kilométer után vizsgáznak, s fő javításukat félmillió kilométer megtétele után végzik majd el.

a budapesti közlekedési vállalat és az ndk-beli gyártó cég közti szerződés szerint a következő ötesztendőben az új típusú hév-kocsik száma eléri az 50-et. az új, súlyosabb járművek miatt az v. ötéves tervidőszakban átépítik a szentendrei vonalat, amellyel tulajdonképpen megkezdődik - a tervek szerint 1976-ban - az elővárosi gyorsvasuti pályák kiépítése. a munkálatok során egyebek között meghosszabbítják az óbudai szerszámgyárnál lévő kissugarú ívet, s elkészítik a mozaik utcai felüljárót. 1976-80 között mintegy 300 millió forint ráfordítással megépítik a szentendrei karbantartó üzemet, ahol a hév-szerelvényeket javítják majd. a következő esztendőkből hozzáfognak a batthyány-tér és a békásmegyéri lakótelep közötti gyorsvasuti hálózat kiépítéséhez, valamint a csepeli hév útvonalának a kálvin tériig való meghosszabbításához. /mti/

-.-

bb 14. átadták a molnár erik emlékérmét - befejeződött a magyar történelmi társulat vándorgyűlése

t/nn/s/szö/pg -cz 1975. december 19.

pénteken az országos pedagógiai intézet gorkij fasori dísztermében folytatta munkáját a magyar történelmi társulat országos vándorgyűlése és tisztújító közgyűlése. az eszmercsere második napján ember győző akadémikus, a magyar történelmi társulat elnöke, az országos Levéltár főigazgatója elnökölt. résztvett a tanácskozáson és az elnökségben foglalt jelyet nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, mátrai lászló akadémikus, a mta filozófiai és történettudományok osztályának elnöke.

/folyt. köv./

0945/pg

- 9 -

Handwritten mark

bb 14. / átadták a molnár erik emlékérmét-...folyt/pg

a történészek tanácskozásán adták át a molnár erik emlékérmét kiemelkedő tudományos, tudományszervező tevékenységéért, ember győző akadémikusnak és berend t.íván akadémikusnak, akik a társulat vezetésében kifejtett munkásságukkal is jelentősen hozzájárultak a marxista történettudomány szervezeti és eszmei fejlődéséhez, a hazai széleskörű szakmai tudományos közélet kibontakozásához és meg szervezéséhez. ugyancsak mátrai lászló adta át a kulturális miniszter nevében a magyar történelmi társulatban kifejtett sok évi kiemelkedő munkásságáért a szocialista kulturáért kitüntetést a társulat három tisztségviselőjének.

végül ember győző akadémikus két fiatal kutatót jutalmazott tudományos munkásságáért a károlyi mihály díjjal. /folyt. köv./

-. -

bb 15. megszűnt a vízminőség romlás az észak-pesti kerületekben

i/sb/pf/pg -c z 1975. december 19.

a fővárosi vízművek víztermelő telepein szükségessé vált műszaki beavatkozás következtében, csütörtökön este az észak-pesti kerületekben a csapokból zavaros víz folyt, de a fogyasztók egészségét nem veszélyeztette. a szennyeződés már a kora éjszakai órákban megszűnt, óvintézkedés nem szükséges, a csapokból tiszta, jóminőségű víz folyik. /mti/

-. -

bb 16. hétfőn temetik pécsi ferencet

hgy/pg -cz 1975. december 19.

pécsi ferencnek a magyar távirati iroda vezérigazgató helyettesének hamvasztás utáni bucsuztatása december 22-én, hétfőn 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

barátai, elvtársai, munkatársai és tisztelői 14.30 órától róhatják le kegyeletüket ravatalánál. /mti/

-. -

bb 17. ötven éves a nagyothallók hazai oktatása - jubileumi ünnepség

t/nn/be/szö/pg -cz 1975. deceber 19.

ötven esztendeje, 1925. december 19-én török béla fülgyógyász orvosprofesszor kezdeményezésére nyílt meg budapesten, a toldi utcában a nagyothallók első magyarországi iskolája. ebből az alkalomból pénteken a nagyothallók rákospaták utcai általános iskolájában és nevelőotthonában ünnepséget rendeztek. dr. mezei gyula, a fővárosi tanács művelődési főosztályának vezetője ünnepi beszédében arról szólt, hogy csak a szocialista rendszer képes hozzájárulni a fogyatékosok emberi beilleszkedéséhez a társadalom életébe. elemezve a magyarországi nagyothallók oktatásának történetét elmondta, hogy az 1965-ben létesített új iskola évente 270 tanuló számára biztosítja nemcsak a tudományok elsajátítását, hanem a beszédfejlesztést, a hallásfejlesztést is. az 1965-70 között végzett növendékek 30 százaléka tette le sikeresen az érettségi vizsgát, 62 százalékuk jelenleg szakmunkásként dolgozik. /folyt. köv./

bb 17. /ötven éves....folyt/pg

ezután a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának vezetője kitüntetésekkel adta át. az iskola három pedagógusa kapta meg az oktatásügy kiváló dolgozója címet, hárman pedig miniszteri díjcséretben részesültek, az iskola egy munkatársa kiváló dolgozó lett

a jubileumi ünnepség az iskola tanulóinak kulturális műsorával ért véget. /mti/

-. -

bb 19. a bkv értesíti

k/be/szö/pg -cz 1975. december 19.

az utazóközönséget, hogy a nagyvárad tér és az üllői ut kereszteződésében végzendő vágányépítési munkák miatt december 20-án szombaton 8 órától 22 óráig a 42, 42/a és a 52-es jelzésű villamosok helyett nagyvárad tér és a madách tér között, ugyancsak 20-án 8 órától december 21-én 22 óráig a 24-es jelzésű villamosok helyett az orczy tér és a soroksári ut között villamos viteldíjjal autóbuszokat közlekedtet. a munkák ideje alatt a 42-es jelzésű villamosok a tóth á. utca - a 42/a jelzésű villamosok a határ ut, az 52-es jelzésű villamosok pedig kispeszt villanytelep és nagyvárad tér között, a 24-es jelzésű villamosok a 23-as jelzésű villamos utvonalán közlekednek. a forgalmi változásokért a bkv az utazóközönség megértését és türelmét kéri. /mti/

-. -

bb 20. százhusz vagon pulyka

vid/ká/pg -cz 1975. december 19.

az elmúlt 25 esztendő eredményeit összegezték pénteken délelőtt a hajduböszörményi zója termelőszövetkezet jubileumi közgyűlésén. a kétezer hektáros zója termelőszövetkezet a hajduság egy legjobban gazdálkodó üzeme. a kite rendszerben ebben az esztendőben 95 mázsás hektáronkénti kukorica termést értek el. kilenc nevelőből álló pulykatelepükről az idén 120 vagon pulykát adtak át feldolgozásra. ötven millió forintos beruházással további kilenc nevelőt építenek, s azok elkészülte után évente fél millió pulykát velnek fel. /mti/

-. -

bb 21. halálos balesetek

be/pg -cz 1975. december 19.

budapesten a xi. kerület bocskai utca és karolina ut kereszteződésében tilos jelzésnél haladt át az uttesten hencsel mihályné 68 éves bedolgozó budapesti lakos és egy motorkerékpár elütötte. a asszony a helyszínen meghalt, a motorkerékpár vezetőjét drabb tiber 26 éves postai kézbesítő budapesti lakost súlyos sérüléssel szállították a kórházba.

xxii. kerület dózsa györgy uti vasuti átjáróban szabó imre 21 éves betonozó budapesti lakos zárt sorompónál figyelmetlenül lépett a sínekre és egyszemélyvonat halálra gázolta. /mti/

-. -

- 11 -

bb 14. / átadták a molnár erik emlékérmét-...folyt/pg

a történészek tanácskozásán adták át a molnár erik emlékérmét kiemelkedő tudományos, tudományszervező tevékenységéért, ember győző akadémikusnak és berend t. iván akadémikusnak, akik a társulat vezetésében kifejtett munkásságukkal is jelentősen hozzájárultak a marxista történettudomány szervezeti és eszmei fejlődéséhez, a hazai széleskörű szakmai tudományos közélet kibontakozásához és meg szervezéséhez. ugyancsak mátrai lászló adta át a kulturális miniszter nevében a magyar történelmi társulatban kifejtett sok évi kiemelkedő munkásságáért a szocialista kulturáért kitüntetést a társulat három tisztségviselőjének.

végül ember győző akadémikus két fiatal kutatót jutalmazott tudományos munkásságáért a károlyi mihály díjjal. /folyt. köv./

bb 15. megszűnt a vízminőség romlás az észak-pesti kerületekben

i/sb/pf/pg -c z 1975. december 19.

a fővárosi vízművek víztermelő telepein szükségessé vált műszaki beavatkozás következtében, csütörtökön este az észak-pesti kerületekben a csapokból zavaros víz folyt, de a fogyasztók egészségét nem veszélyeztette. a szennyeződés már a kora éjszakai órákban megszűnt, óvintézkedés nem szükséges, a csapokból tiszta, jóminőségű víz folyik. /mti/

bb 16. hétfőn temetik pécsi ferencet

hgy/pg -cz 1975. december 19.

pécsi ferencnek a magyar távirati iroda vezérigazgató helyettesének hamvasztás utáni bucsuztatása december 22-én, hétfőn 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

barátai, elvtársai, munkatársai és tisztelői 14.30 órától róhatják le kegyeletüket ravatalánál. /mti/

bb 17. ötven éves a nagyothallók hazai oktatása - jubileumi ünnepség

t/nm/be/szö/pg -cz 1975. deceber 19.

ötven esztendeje, 1925. december 19-én török béla fülgyógyász orvosprofesszor kezdeményezésére nyílt meg budapesten, a toldi utcában a nagyothallók első magyarországi iskolája. ebből az alkalomból pénteken a nagyothallók rákospatak utcai általános iskolájában és nevelőotthonában ünnepséget rendeztek. dr. mezei gyula, a fővárosi tanács művelődés-főosztályának vezetője ünnepi beszédében arról szólt, hogy csak a szocialista rendszer képes hozzájárulni a fogyatékosok emberi beilleszkedéséhez a társadalom életébe. elemezve a magyarországi nagyothallók oktatásának történetét elmondta, hogy az 1965-ben létesített új iskola évente 270 tanuló számára biztosítja nemcsak a tudományok elsajátítását, hanem a beszédfejlesztést, a hallásfejlesztést is. az 1965-70 között végzett növendékek 30 százaléka tette le sikeresen az érettségi vizsgát, 62 százalékuk jelenleg szakmunkásként dolgozik. /fo/vt. köv./

bb 17. /ötven éves...folyt/pg

ezután a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának vezetője kitüntetésekkel adta át az iskola három pedagógusának a kitüntetésüket. az iskola három pedagógusa kapta meg az oktatásügy kiváló dolgozója címet, hárman pedig miniszteri díjcséretben részesültek, az iskola egy munkatársa kiváló dolgozó lett.

a jubileumi ünnepség az iskola tanulóinak kulturális műsorával ért véget. /mti/

bb 19. a bkv értesíti

k/be/szö/pg -cz 1975. december 19.

az utazóközönséget, hogy a nagyvárad tér és az üllői ut kereszteződésében végzendő vágányépítési munkák miatt december 20-án szombaton 8 órától 22 óráig a 42, 42/a és a 52-es jelzésű villamosok helyett nagyvárad tér és a madách tér között, ugyancsak 20-án 8 órától december 21-én 22 óráig a 24-es jelzésű villamosok helyett az orczy tér és a soroksári ut között villamos viteldíjjal autóbuszokat közlekedtet. a munkák ideje alatt a 42-es jelzésű villamosok a tóth á. utca - a 42/a jelzésű villamosok a határ ut, az 52-es jelzésű villamosok pedig kispeszt villanytelep és nagyvárad tér között, a 24-es jelzésű villamosok a 23-as jelzésű villamos utvonalaán közlekednek. a forgalmi változásokért a bkv az utazóközönség megértését és türelmét kéri. /mti/

bb 20. százhusz vagon pulyka

vid/ká/pg -cz 1975. december 19.

az elmúlt 25 esztendő eredményeit összegezték pénteken délelőtt a hajduböszörményi zója termelőszövetkezet jubileumi közgyűlésén. a kétezer hektáros zója termelőszövetkezet a hajduság egy legjobban gazdálkodó üzeme. a kite rendszerben ebben az esztendőben 95 mázsás hektáronként kukorica termést értek el. kilenc nevelőből álló pulykatelepükről az idén 120 vagon pulykát adtak át feldolgozásra. ötven millió forintos beruházással további kilenc nevelőt építenek, s azok elkészülte után évente fél millió pulykát velnek fel. /mti/

bb 21. halálos balesetek

be/pg -cz 1975. december 19.

budapesten a xi. kerület bocskai utca és karolina ut kereszteződésében tilos jelzésnél haladt át az uttesten hencsel mihályné 68 éves bedologzó budapesti lakos és egy motorkerékpár elütötte. a asszony a helyszínen meghalt, a motorkerékpár vezetőjét drabb tiber 26 éves postai kézbesítő budapesti lakost súlyos sérüléssel szállították a kórházba.

xxii. kerület dózsa györgy uti vasuti átjáróban szabó imre 21 éves betonozó budapesti lakos zárt sorompónál figyelmenlül lépett a sínekre és egyszemélyvonat halálra gázolta. /mti/

bb 22. elektromos energia termelő csucs százhalmattán

vid/gö/ká/pg -cz

1975. december 19.

a villamosenergiát termelő iparág csütörtök este érte el idei legnagyobb teljesítményét: az import energiával együtt 4185 megawatt elektromos energiát adtak az országos hálózatnak. e mennyiségnek több mint egyharmadát, 1645 megawattot, a dunamenti hőerőmű termelte. a százhalmattai üzemelésnek fennállása óta ez volt a legnagyobb terhelése. a teljesítményre jellemző, hogy ez a mennyiség csaknem két budapest méretű város ellátásához elegendő. százhalmattán a csucsterhelés idején 12 gépegység dolgozott teljes kapacitással.

a szakemberek szerint az idén már nem valószínű, hogy ezt a csúcsteljesítményt túlszárnyalják. az újabb rekordot csak a jövő év decemberében várják, s addigra százhalmattán újabb gépegység áll munkába: befejezéséhez közeledik a 13. blokk szerelése. jelenleg a gépsor kazánja és a hozzátartozó csőrendszer savazásán dolgoznak. a gépegység első párhuzamos kapcsolását április elsejére tervezik. /mti/

--

bb 23. elkészült a jubileumi óvoda ózdon

vid/ká/pg -cz

1975. december 19.

ózd felszabadulásának harmincadik évfordulóján, 1974 december 20-án helyezték el az alapkövét annak a száz személyes jubileumi óvodának, amelynek műszaki átadására pénteken került sor a borsod megyei kohászvárosban.

az egy év alatt elkészült gyermekintézmény építésére hétmillió forintot fordítottak. /mti/

--

bb 24. a lottó nyerőszámai

be/pg -cz

1975. december 19.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a fővárosi művelődési házban megtartott 51. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

21, 54, 82, 84, 90

/mti/

--

- 12 -

11.10/pg

v 13.11
107

bb 25. öltöző-fürdő, kulturterem, orvosi rendelő a szerencsi csokoládé gyár régi épületében

vid/ká/p g -cz

1975. december 19.

több mint háromszázhatvanmillió forint értékű rekonstrukciót hajtottak végre a szerencsi csokoládégyárban. a gyártósorok a tízezer négyzetméter alapterületű új csarnokba kerültek. a korszerű, nagyobb részben automatizált üzemen nálunk először alkalmazott műszaki újításokat vezettek be.

a korábbi gyár több mint nyolcvan éves, három emeletes épületében szociális egységeket alakítottak ki. nyolcszáz személyes női és férfi öltöző-fürdőt szereltek fel, üzemi mosodát és varrodát rendeztek be és háromszáz személyes kulturtermet alakítottak ki. új, korszerű elhelyezést kapott az üzemorvosi rendelő. az új szociális létesítmény műszaki átadására pénteken került sor. /mti/

--

bb 26. pontházak után sávházak épülnek szombathelyen

vid/ká/pg cz

1975. december 19.

hét egyenként nyolcvannyolc lakásos, tizenegy szintes, ugynevezett pontházat épített házgyári elemekből szombathelyen, a derkovits városrészen a vas megyei állami építőipari vállalat. a hét épülettel befejezték a pontházak építését. a nagypanelekből ezután ugynevezett sávházakat emelnek. az első tizszintes, 198 lakásos épület alapozását a rohonci uton megkezdték. ehhez hasonló, továbbá ötszintes sávházak épülnek a következő években házgyári elemekből a derkovits és a joskar olai városrészekén is. /mti/

--

bb 27. felszabadulási emlékkönyvtár nyílt erdőtelken

vid/ká/pg -cz

1975. december 19.

a heves megyei erdőtelek községben pénteken ünnepélyesen felavatták a felszabadulási emlékkönyvtárat. a most felújított művelődési házban elhelyezett korszerű könyvtár alkalmas nyújt a helybeni olvasásra és lemezek hallgatására is. a több ezer kötettel rendelkező könyvtár berendezéséhez a kulturális minisztérium 50 ezer forint támogatást nyújtott. az avatásnál a miskolci nemzeti színház művészei adtak műsort. /mti/

--
- 13 -

11.50/pg

13.11
109

vbb 28. faszalus ablakok, speciális forgóváz - különleges vasuti személykocsikat indítottak utnak győrből szudánba

vid/ká/pg -cz

1975. december 19.

a győri rába magyar vagon és gépgyárban a közuti járműipari termékek mellett továbbra is gyártanak vasuti kocsikat. a győri vasuti kocsik új megrendelője szudán. a távoli afrikai országba pénteken indítottak utnak egy 10 kocsiból álló szállítmányt, amelyet néhány nap múlva újabb küldemény követ. az idén összesen 30 vasuti személykocsit gyártanak szudáni megrendelésre a győri gyárban, a következő évben pedig további 80-at.

a kocsik a trópusi viszonyoknak megfelelő kivitelben készültek. a kellemes hőmérsékletet nagyteljesítményű tető-ventilátorok biztosítják, a nagy hőség ellen az ablakokra faszalukat szereltek. a kocsikat speciális forgóvázakra szerelték, az afrikai keskeny nyomtávu vasuti síneknek megfelelően. /mti/

--

bb 29. véget ért a vii. nemzetközi téli egyetem harkányban

vid/ká/pg -cz

1975. december 19.

harkányban pénteken bezárult a nemzetközi téli egyetem, amelyet hetedszer szervezett meg a tudományos ismeretterjesztő társulat. a vendégek pécs nevezetességeinek és a pécsi balett előadásának megtekintésével fejezték be a két hetes gazdag programot. a rendezők nevében právicz lajos, a tit baranya megyei titkára bucsuzott el a mintegy száz bolgár, jugoszláv, lengyel, magyar és ndk-beli vendégtől. hazánkban ez az egyetlen téli universitas és hallgatói - hagyományosan - a szocialista országok állampolgárai. a vendégek megismerkedtek Magyarország gazdasági, politikai és társadalmi életével, baranya megye szép tájaival és nevezetes városaival, s naponta élvezték a harkányi termálvizet. a téli egyetem programja szorosan kapcsolódott hazánk felszabadulásának 30. évfordulójához. ennek megfelelően a hallgatók áttekintést kaptak a szocialista építés három évtizedéről. most első ízben rendeztek fórum jellegű eszmecsereket, amelynek során szakemberek válaszoltak a magyar valósággal kapcsolatos aktuális kérdésekre. a téli egyetem visszatérő vendégei azok a bolgár veteránok, akik 1945 tavaszán ezen a tájon harcoltak a fasiszta megszállók ellen. közülük, illetve hozzátartozóik közül többen eljöttek az idén is harkányba, s ellátogattak a dráva mellékére, ahol harminc évvel ezelőtt legnagyobb csatáit vívta a felszabadító bolgár népi hadsereg. /mti/

- 14 -

12.10/pg

13.10

he

bb. 30. féja géza kitüntetése

k/pf/rj sző -cz

1975. december 19.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa féja géza józsef attila-dijas író 75. születésnapja alkalmából, a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. /mti/

--

bb. 31. felépült a szegedi ruhagyár automata raktára

vid/ká/rj -cz

1975. december 19.

a szegedi ruhagyárban 80 000 öltöny befogadására alkalmas, különleges raktár épült, s pénteken megkezdtek a műszaki átadást, amelyen részt vettek a könnyűipari minisztérium, s az országos műszaki fejlesztési bizottság képviselői is. az új típusú tárolási módszert ugyanis országosan el kívánják terjeszteni. a raktár végleges üzembehelyezése után a megvarrt öltönyöket magaspályás szállítólánccal továbbítják a munkatermekből a raktárba, ahol automata berendezés irányítja a helyükre. a ruhákat azután szállítótartályokban továbbítják a megrendelőknek. /mti/

--

bb. 32. elkészült a szegedi olajgyűjtő állomás

vid/ká/rj -cz

1975. december 19.

felépült a szeged-móravárosi olajgyűjtő állomás, s megkezdtek a mintegy félmilliárd forint értékű berendezések, szeparátorok, vezetékrendszerek, a biztonsági berendezések műszaki átadását. az állomás feladata, hogy az ugynevezett irányított ferdefurású kutakon át a város lakott területe alól összegyűjtse a szénhidrogéneket, különválassza az olajat a földgáztól, s mindkettőt az algyői feldolgozó üzemekbe továbbítsa az ugyan-csak elkészült távvezetéken. a tervek szerint az állomás, illetve a hozzátartozó kutak jövőre már körülbelül 150 000 tonna olajjal növelik a szegedi szénhidrogén medence termelését. /mti/

--

12.40 rj

- 15 -

13.10

he

ább. 33. elítélték a négyszeres csecsemőgyilkos anyát

vid/ká/rj hgy

1975. december 19.

a hazai kriminalisztika történetében is egyedülálló bűnügyben mondott ítéletet pénteken miskolcon a borsod megyei bíróság.

a vádlott, pongó aranka miskolci lakos, negyvenkét éves általános iskolai tanárnő 1968-ban vált el férjétől. ezt követően 1970-től házasságon kívül négy alkalommal esett teherbe, 1975 júniusában történt letartóztatásáig. mind a négy alkalommal megszülte gyermekét, akiket eztán egy-egy műanyag zacskóba burkolt és gyula utcai lakásában az éléskamra szerszámosládájába rejtett.

a bíróság pongó arankát több emberen, részben előre kitervelt módon elkövetett emberölésben mondta ki bűnösnek, s ezért tizenöt évi, fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától pedig tíz évre eltiltotta.

az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett. /mti/

--

bb. 35. időjárásjelentés

rj -cz

1975. december 19.

a meteorológiai intézet jelenti december 19-én 13 órakor

hideg éjszaka

szárazföldünk legnagyobb részén változékony az időjárás. nyugat- és közép-európa fölött hosszú sávban leszálló légmozgású zóna helyezkedik el. ezeken a területeken hideg, párás, helyenként ködös az idő. az óceáni nedves léghullámok izlandon át a skandináv - félsziget fölé áramlanak. hatásukra ezeken a területeken borult, sokfelé csapadékos az idő. a földközi-tenger medencéje fölött nagy kiterjedésű alacsony nyomású képződmény található, amely az ibériai-, az appennini - és a balkán -félszigeten változékony, enyhe, esős időt okoz. a következő 36 órában a földközi-tenger felől az enyhe léghullámok már megközelítik a kárpát-medence déli részét.

/folyt.köv./

13.00 rj

- 16 -

109/14

parlament

bkk.2. az országgyűlés pénteki ülése

t/pr-me-ró-sl-tf/gg-tm-gk-gné/a/ bs

1975. december 19.

pénteken délelőtt a parlamentben folytatta munkáját az országgyűlés téli ülészsaka. részt vett a tanácskozáson losonczi páál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, apró antal, biszku béla, focs jenő, huszár istván, németh károly és sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, továbbá a központi bizottság titkárai, valamint a kormány tagjai. az emeleti páholyokban helyet foglalt a budapesten akkreditált diplomáciai testület több vezetője és tagja.

az ülést péter jános, az országgyűlés alelnöke nyitotta

meg. bejelentette: az elfogadott napirendnek megfelelően hozzálatnak a magyar népköztársaság 1976. évi állami költségvetéséről szóló törvénytervezet megvitatásához.

ezután faluvégi lajos pénzügyminiszter tartotta meg expozéját.

/folyt.köv./

- 31 -

10.05/

11.10

un

parlament

bkk 2. /az országgyűlés ...1.folyt./um

faluvégi Lajos beszédét mai bkk 1. kiadásunkon közöl-
tük. a beszéd embargóját a következő javításokkal
f e l o l d j u k :

az első folytatás 1. bekezdése a negyedik sorában

„év gazdálkodásának elemzéséből indultunk ki,, szöveggel feje-
ződik be, a bekezdés további részét kérjük elhagyni.

a harmadik folytatás első bekezdés ötödik-hetedik
sorából „a világpiacon értékesítési nehézségek ...
mint az általunk importált cikkeké,, szöveget kérjük törölni.
a helyes szöveg tehát : ...a külkereskedelemben jelentős ár-
vesztések érték népgazdaságunkat. a termelő és a külkereske-
delmi vállalatok ...

a 4. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított ne-
gyedik sorában a szöveg helyesen:

..a kedvezőtlen hatások leküzdésének e l s ő jelei is.

az 5. folytatás első bekezdésének első három és fél sora
kimarad. a szöveg tehát helyesen így kezdődik:

tisztában vagyunk azzal ...

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított harmadik-negyedik
sorában a szöveg helyesen:

..kell csoportosítani erőinket és azokat a társadalmi és gazda-
sági.../ az „igazítani értékrendünket,, szavak kimaradnak!/
a 7. folytatás első bekezdésének harmadik-negyedik sorában
a szöveg helyesen:

...érdekeknek megfelelő h a t á s o k erősítése .

a 7.folytatás második bekezdésének negyedik sorában a
szöveg helyesen:

...a kivitelnek a jövő évben g y o r s a b b a n

/folyt.köv./

- 32 -

12.15/um

13.10

parlament

bkk 2. /az országgyűlés ...2.folyt./um

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított ötödik-hatodik
sorában a szöveg helyesen:

..akkor érhetjük el, ha a termelésből származó javak ...

a 8. folytatás első bek. alulról számított 7. sorában a
a szöveg helyesen :

..ami bizonyítja a vállalkozókedvet és a lehetőségeket. példa-
ként ...

ugyanezen folytatás második bekezdése az alulról számított
második sorban, a következőképpen fejeződik be:

...kielégítésére készek vagyunk kedvezményeket adni. /a továb-
bi másfél sor törölendő/

a 9. folytatás második bekezdésének harmadik-negyedik so-
rában a szöveg helyesen:

..az eladási időpontok h e l y e s és jobb megválasztásával,
kulturált csomagolással ...

ugyanezen bekezdés alulról számított negyedik sorától a
szöveg helyesen:

...érdekeink fűződnek ahhoz, hogy 1976-ban is szerződéseink
szerint maradéktalanul és az igények mmm

a 10.folytatás második bekezdésének második sorában az
összegeket a következőképpen kérjük kerekíteni:

...1976 évben 335 milliárd forint, kiadási végösszege 338
milliárd forint ..

/folyt.köv./ - 33 -

12.25/um

13.10

s p a r l a m e n t

bkk 2./az országgyűlés ...3.folyt./um

a 11.folytatás 2.bek. 2.sorában a szöveg helyesen:

...átlagosan 2-3 százalékponttal csökkenhet ...

a 11. folytatás második bekezdése az alulról számított ötödik sorban a következőképpen fejeződik be:

...kevesebb pénzért valósítják meg eredeti terveiket.
/a bekezdés további részét kérjük törölni./

a 12. folyt. 1. bek. ötödik sorában a szöveg helyesen

...szabályok szerint pedig kettő-három forint nyereség elegendő.

az első bekezdés ezzel a szöveggel be is fejeződik, a további szövegrészt a bekezdés végéig kérjük törölni.

a 13. folytatás első bekezdésének alulról számított második-negyedik sorában a szöveg a következőképpen változik:

...között. a fejlődést a támogatások és a hitelek segítik.
/a közbeeső szövegrész törölnendő!/

a 14.folytatás harmadik bek. alulról számított 2-3.sorában a szöveg helyesen:

...hogyan a tervszerű és az eddiginél gyorsabb megvalósítás
feltételei ...

a 14.folytatás utolsó bekezdése a következőképpen változik:

...fizetni a központi döntésű beruházások költségét.
nemkülönbén a fejlesztési támogatásokat is vissza kell fizetni.

/folyt.köv./

- 34 -

12.43/um

13ST

p a r l a m e n t

bkk 2./az országgyűlés4.folyt./um

a 15. folytatás első bekezdése a negyedik sorban a következő szöveggel fejeződik be:

...megvalósíthatók és gyorsan megtérülnek. a /bekezdés további része kimarad./

a 16. folytatás első bekezdésének első mondata /a jövő év elején ...amely e törekvéseknek kedvez./ kimarad. a bekezdés tehát így kezdődik: azért, hogy a jó hatások ...

ugyanennek a folytatásnak a második bekezdésében a kezdő sorok /a szocializmus sokszor idézett ...de el sem maradhat tőle. most / t ö r l e n d ő k . a bekezdés tehát helyesen így kezdődik: életszínvonalpolitikánkban jobb gazdasági ...

a 17. folytatás első bekezdésének harmadik-negyedik sorában a szöveg helyesen:

...1.5 százalék, ami mögött 6.3 százalék nominálbér ... /a ,,viszonylag magas,, szavak tehát kimaradnak/

a 17. folyt. második bekezdésének utolsó mondata

/az áruellátástjavítjuk / k i m a r a d .

a 18. folyt. második bekezdésének nyolcadik-kilencedik sorában a szöveg helyesen:

..költségvetési intézményekben a bérkiegészítésekre rendelkezésre álló ...

ugyanezen bekezdés 11.-12. sorában helyesen:

a nyugdíjemelés minimuma 50 forint lesz. /a 30 forint helyett szavak kimaradnak/!

a 20. folytatás első bekezdésének utolsó sorában a szám helyesen 10 százalék /10,4 százalék helyett!!/

ugyanennek a folytatásnak a második bekezdése helyesen a következőképpen kezdődik: a kórházi ellátás feltételei ha szerényen is, de javulnak ...

/folyt.köv./

- 35 -

12.50/um

13ST

parlament

bkk 2. /az országgyűlés ...5.folyt./um

ugyanennek a folytatásnak a harmadik bekezdése az alulról számított negyedik-ötödik sorban a következőképpen fejeződik be:

..azonos arányban helyezhessük el a gyerekeket. /a bekezdés további részét kérjük törölni!/

a 21. folyt. első bekezdésének alulról számított harmadik sorában a szöveg helyesen:

620-640 osztályterem és 720 diákotthoni hely létesül.

a 21. folytatás második bekezdésének utolsó előtti sorától a szöveg a következőképpen változik:

...hogyan a termelőmunka megbecsülése a munkahelyeken, az intézményekben és a családban egyaránt uralkodóvá váljon.

a 22. folyt. teljes szövegét kérjük törölni.

a 23. folytatás második bekezdésének negyedik-ötödik sorában a szöveg helyesen: ...megyénként eltérően állapítottuk meg a tervfeladatokkal összhangban. új vonás ..

a 24. folyt. első bek. hetedik sorából a ,,főképpen állami pénzeszközökből,, szöveg törölnendő.

ugyanennek a folytatásnak a második bekezdésében az alulról számított negyedik sorától a szöveg helyesen a következő:

a szabályokat itt is világosabbá tettük, de azt is elmondjuk, hogy az átadható összegek nagyságát ...

/folyt.köv./

- 36 -

13.13/um

14. *h*

parlament

bkk 2. /az országgyűlés6.folyt./um

a 25. folyt. első bekezdése /említésre méltó, hogy ... vállalatok, szövetkezetek hátrányára./ teljes egészében törölnendő

ugyanennek a folytatásnak alulról számított negyedik-ötödik sorából a ,,felül kell emelkedni a megyei, városi, községi szemléleten,, szöveg törölnendő!

a 26. folyt. második bekezdése helyesen a következőképpen kezdődik:

a lakosság az elmúlt években társadalmi munkájával sokat segített a városok, falvak fejlesztésében, egy-egy intézmény gyorsabb és olcsóbb megvalósításában. a következő években még inkább számítunk a munkáskollektívák - elsősorban a szocialista brigádok -, továbbá a termelőszövetkezetek segítségére. évi két-két és félmilliárd forint értékű jó értelemben vett társadalmi munkára számítunk. a helyi gazdasági vezetők, értelmiségiek is bizonyára többet tudnak még adni a köznek...

.folytatás első bekezdése a következőképpen kezdődik:

a törvényjavaslatot a társadalom és a gazdaság minden területén .../az első sor törölnendő!/

a 28. folyt. 4. sorától a szöveg helyesen a következő:

...rendszerterveiket. a következő hetekben meg kell ezeket ismertetni a munkáskollektívákkal, hogy ne csak a helyi vezetés ...

/folyt.köv./

- 37 -

13.16/um

14. *h*

parlament

bkk 2. /az országgyűlés7.folyt./um

varga gyula /zala megye 1. vk./ az mszmp zala megyei bizottságának első titkára, a törvénytervezet előadója elmondotta, hogy az országgyűlés bizottságai nagy felelősségérzettel, hozzáértéssel vitatták meg a törvényjavaslatot. az eszmecsere során csaknem 90 képviselő fejtette ki véleményét, mondta el javaslatait. egyöntetű volt a vélemény: a jövő évi költségvetés hatékonyan szolgálja az ország társadalmi-gazdasági fejlődését, kellő feltételeket teremt az eredmények megszilárdításához, a szocialista építőmunka magasabb szintű folytatásához.

- a költségvetési előirányzatok - hangsúlyozta az előadó - összhangban állnak az v. ötéves terv gazdaságpolitikai céljaival, az 1976. január 1-én hatályba lépő módosított gazdasági és pénzügyi szabályozók kellően igazodnak a megváltozott belső és külső körülményekhez. a költségvetés végrehajtása az előző évinél nehezebb feltételek között kezdődik el, s a korábbinál szigorubb követelményeket támaszt az irányítás, a gazdálkodás minden szintjén. a költségvetés előirányzataiból kirajzolódik: a népgazdaság fejlődése, társadalmi előrehaladásunk 1976-ban és az azt követő években is szerkezeti változásokkal jár együtt. ennek megfelelően a társadalmi haladás, az egyensúlyteremtés követelménye, a hatékonyság fokozása a korábbinál hatásosabb központi irányítást - ahol szükséges, beavatkozást - differenciáltabb segítséget igényel mind a gazdálkodásban, mind a jövedelempolitikában. az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága a törvényjavaslatban megjelölt célokat, feladatokat reálisnak tartja, ezért a tervezet változtatás nélküli elfogadását javasolja.

az előadó a továbbiakban részletesen szólt több, a bizottságok ülésein elhangzott témáról. aláhuzta: a törvényjavaslatban foglaltak végrehajtása szervezett és fegyelmezett munkát, átgondolt intézkedéseket, egységes cselekvést igényel a társadalomtól, vezetőktől, és dolgozóktól egyaránt. az állami költségvetés előirányzatai fontos követelményként állítják elének - mutatott rá varga gyula - hogy megváltozzon a termelés szerkezete, úgy alakuljon, hogy az megfeleljen az egyensúlyi, a hatékonysági kívánalmaknak. ez feltételezi, hogy határozott intézkedések szülessenek a gazdaságos, minden piacon versenyképes termékek arányának növelésére. ezzel együtt intézkedni kell a gazdaságtalan termékek gyártásának korlátozására, megszüntetésére, ügyelve arra, hogy ez ne járjon együtt az olcsóbb közszükségleti cikkek „eltűnésével”, a hiánycikk-lista bővülésével. az ágazati minisztériumoknak gondoskodniuk kell a lakosság ellátásának e területeiről is.
/folyt.köv./

- 38 -

13.28/um

parlament

bkk 2. /az országgyűlés ...8.folyt./um

- a terv - és költségvetési bizottság támogatja a kormányt egy olyan konkrét program kidolgozásában, amely kellőképpen befolyásolja, ösztönzi a vállalatokat: cselekvően vegyenek részt - gyorsan kivitelzhető beruházások megvalósításával is - a gazdaságos, konvertálható, az export bővítését szolgáló termékek előállításában. a szerkezeti változásokat úgy kell megvalósítani, hogy ésszerű takarékoság érvényesüljön a nyersanyagok felhasználásában, hogy jól hasznosuljanak a rendelkezésre álló erőforrások, s ennek hatására is javuljon a készletgazdálkodás, az üzem- és munkaszervezés, az állóeszközök, gépi berendezések kihasználása, a munkaerőgazdálkodás. a bizottság egyetért azzal is, hogy megfontolt intézkedések szülessenek a munkaerő ésszerű felhasználására. konkrét cselekvési programot kell készíteni mindenütt a munkaerő-szükséglet átcsoportosítására, a kapun belüli munkanélküliség felszámolására, a munkafegyelem megszilárdítására. intézkedéseket kell kidolgozni a táppénzrendszer korszerűsítésére, a táppénz igénybevételenél tapasztalható visszaélések megszüntetésére is.

a képviselő a továbbiakban arról beszélt, hogy a munkaerőfoglalkoztatottság „lazaságait”, csak központi intézkedésekkel - jóllehet azok nagyon fontosak - nem lehet felszámolni. a központi intézkedéseknek olyan munkahelyi magatartással kell párosulnia, amely nem türi el a fegyelmezetlenséget. arra van szükség - tette hozzá - hogy következetesen és szigorúan lépjunk fel az elnéző, liberális magatartás ellen.

- az eddiginél szigorubb követelményeket kell érvényesíteni a beruházási munkában - folytatta az előadó. - 1976-ra a terv a felhalmozásnak csak mérsékelt ütemű növekedését irányozza elő. a szocialista szektor beruházásai - az 1975-ös esztendő várható teljesítéséhez mérten - szerényen növelhetők. helyzetünk ennyit tesz lehetővé. éppen ezért az anyagi erőforrásokat a már megkezdett beruházások tervszerű folytatására, a kiemelt nagyberuházások gyors befejezésére kell fordítani. a vállalati erőforrásokat a gyorsan megtérülő, a gazdaságos exportot bővítő fejlesztésekre kell koncentrálni, támogatva azt hitellel, s más eszközökkel is. javítani kell a beruházások előkészítését, úgy is, hogy nagyobb legyen az összhang a beruházó, a tervező és a kivitelezők között. olyan érdekeltégi rendszert kell kidolgozni, amelyik egyszerre biztosítja a beruházási tevékenységben a hatékonyságot, a költségek mérséklődését, s a kivitelezési idő rövidítését.

/folyt.köv./

- 39 -

13.33/um

14.30

parlament

bkk 2. /az országgyűlés ..9.folyt./um

- az 1976. január 1-én életbelépő gazdasági szabályozók igazodnak az ötéves terv céljaihoz, megváltozott körülményeinkhez. a változások azt célozzák, hogy jobban érvényesüljön a központi akarat, hatékonyabb legyen az irányítás, növekedjék a felelősség a döntésekért, a tervben megfogalmazott feladatok végrehajtásáért. a változások módosítások középpontjában a termelői áremelés áll, elősegítve az árak orientáló szerepének erősödését. az árrendezés jelentősen csökkenti az import ártámogatását, a termelői árak növekedése, a bérjárulékok emelése mérsékeli a vállalatok nyereségét, növeli költségszintüket. ez várhatóan jobban ösztönöz a gazdálkodás hatékonyságára, s a nyereség jobban tükrözi a javuló gazdasági munkát. a központi költségvetésből nyújtott támogatások mérséklődése növeli a tiszta jövedelem központosított hányadát. arra is ösztönöz, hogy reálisan határozzák meg a beruházási célokat, a költségeket, s a visszafizetés idejét.

- a terv- és költségvetési bizottság egyetért azzal, hogy a gazdasági szabályozórendszer hatásait a kormány folyamatosan vizsgálja, értékelje, s megtegye a szükséges intézkedéseket.

- az 1976. évi költségvetés előirányzatai azt bizonyítják, hogy a törvényjavaslat segíti gazdaságpolitikai céljaink megvalósítását, hozzájárul elért eredményeink megszilárdításához, s kedvező feltételeket teremt a következő esztendőök dinamikusabb fejlődéséhez. meggyőződésünk, hogy a párt XI. kongresszusa határozatainak végrehajtásában kialakult társadalmi aktivitás segíti állampolgáraink cselekvő részvételét a költségvetési törvényjavaslatban is tükröződő társadalmi, gazdasági célok megvalósításában.

varga gyula a magyar népköztársaság 1976. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatot az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának nevében elfogadásra javasolta.

öfolyt.köv./

- 40 -

13.38/um

14.30

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....10.folyt./-a

dr.pál istván / fejér megye 11.vk./ a pusztaegresi hunya-

di tsz üzemi állatorvosa az állattenyésztéssel és az állategészségüggyel összefüggő kérdésekről beszélt. elmondotta, hogy a törvényjavaslat fontos feladatként jelöli meg az állatállomány termelőképeségének fokozását. ebből a szempontból nagy jelentőségűek a korszerű termelési rendszerek, amelyek napjainkban az állattenyésztésben is mind jobban terjednek. a követelmények megtartása, a gazdaságosság, a megfelelő vezetési és szervezési feltételek biztosítása, a biológiai -, technikai- és technológiai tényezők összhangjának megteremtése az állattenyésztési rendszereknél azonban különösen fontos. ezek jelentősége és hatása jóval meghaladja egy gazdaság, egy megye, sőt olykor egy országa határait is. rámutatott: ha egy termelési rendszer elképzelésében valami rossz, ha nem megfelelő a tartási-, takarmányozási-üzemszervezési technológia az állatok élettani-környezeti igényeinek kielégítésére, előbb csak a termelés csökken, majd megbetegednek az állatok. külön is hangsúlyozta - tekintettel az e rendszerekben lévő állatállomány igen nagy értékére - itt a megelőző járványvédelmi szabályoknak a hagyományos állományokét jóval meghaladó mértékben kell érvényt szerezni. elsőrendűen fontos például a nagyüzemi szarvasmarhaállományok gümőkór és brucella mentesítése.

a termelési rendszerek biztonsága érdekében felvetette: behatóan kellene elemezni, hogy a következő tervperiódusban miként fejezhető be a szarvasmarhaállomány gümőkórmentesítése. ez erőfeszítéseket és anyagi áldozatot is kíván, de reális és elodázhatatlan feladat. az eddigi erőfeszítések eredményeként a nagyüzemi állomány 96.8 százaléka gümőkórmentes. ugyan-csak a termelési rendszerek, modern tartástechnológiák terjesztése érdekében kell meggyorsítani a szarvasmarhaállományok brucellamentesítését is.

/folyt.köv./

13.45/a

- 41 -

14.30

bkk.2./ az országgyűlés.....11.folyt./-a

a képviselő a továbbiakban a komplex termelési rendszerekkel szemben támasztott egyéb követelményekről beszélt. elmondta, hogy a biológiai, technikai és üzemszervezési szempontok összehangolása nemcsak a legkülönbözőbb szakterületek művelőinek rendszeres kapcsolatát igényli, hanem azt is, hogy e rendszerek kialakítói és fenntartói mind szorosabb kapcsolatot teremtsenek és építsenek ki a tudományos intézetekkel. ezek a rendszerek ugyanis kitűnő lehetőségeket teremtenek a komplex kutatási eredmények gyors elterjesztéséhez.

dr.pál istván a továbbiakban arról szólt, hogy a beruházások hatékonyabb előkészítésének fokozott jelentősége van az állattenyésztésben. nagy hangsúllyal szólt arról, hogy egyes nagyüzemek felfokozott aktivitása csak addig tart, amíg tervezett beruházásaikhoz megszerzik az állami támogatást, ám szomorú esetek bizonyítják, hogy a létesítmény időbeni üzemképessé tételében, az oda kerülő állatállomány járványvédelmének ügyében már nem annyira igyekezők. előfordul, hogy a drága valutáért megvásárolt állatállomány megérkezésekor a létesítmény még nincs kész, az állatok elhelyezésére kényszermegoldásokat kell választani, s mire az új telep elkészül, az állomány megfertőződik. mivel az ilyen esetekben az egyszemélyi felelősség aligha deríthető ki, itt is a megelőzésre kell a hangsúlyt tenni.

az állam az állattenyésztéshez fűződő nagy népgazdasági érdekek miatt jelentős támogatást nyújt a szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséhez. a pénz odaitélésénél szintén jóval nagyobb körültekintésre van szükség. javasolta, hogy a támogatás feltételei között - éppen a biztonságos és gazdaságos termelés érdekében - nyomatékosan szerepeljenek az állategészségügyi szempontok. kétséges ugyanis az olyan támogatás hatékonysága, amely általában ösztönöz az állomány számbeli növelésére, de nem ösztönöz egyben a gümőkór és a berucellamentesség megteremtésére, fenntartására - mondotta befejezésül.

a törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

13.50/a

- 42 -

14.45

bkk.2./ az országgyűlés.....12.folyt./-a

dr.gonda györgy/ vas megye, 7.vk./ megyei tanácselnök

kiemelte, hogy a következő öt esztendőben 375 milliárd forint áll a tanácsok rendelkezésére a fejlesztési célok és a költségvetési gazdálkodáshoz szükséges feltételek biztosítására. ha ez az összeg több lenne - mondta -, jó helyre jutna, azonban a következő években a lehetőségek ennyi anyagi eszköz juttatását teszik lehetővé, nem többet. az említett összeg tehát a reális lehetőségek mértékét fejezi ki. erre csak egyféleképpen reagálhatnak és bizvást reagálnak is a tanácsok: jó színvonalu gazdálkodással. a rendelkezésre álló eszközöket ésszerűen és takarékosan kell felhasználniuk. az ilyen törekvések az utóbbi években mindinkább láthatóan, érzékelhetően jelentkeztek a tanácsi munkában.

a tanácsi gazdálkodásnak egyébként - amint a képviselő a továbbiakban részletesen kifejtette - alapvető elve, hogy helyesen harmonizálják a helyi igényeket a központi célokkal. ennek jegyében javult a tanácsok és a területükön működő gazdálkodó szervek együttműködése, sokszáluvá vált kapcsolatuk. a további eredményes működéshez, a kitűzött feladatok megvalósításához van tehát jó alap, megfelelő tapasztalat. erre építve kell és lehet következetesen javítani a tanácsok területén is a gazdasági munka színvonalát. e törekvés többek között azt jelenti, hogy a következő periódusban az eddiginél is nagyobb figyelmet és hozzáértést kell tanusítani a költségvetési feladatokkal kapcsolatban. bírálta a képviselő azt a helytelen - a tanácsi munkát is visszavetítő - felfogást, hogy olykor csak a fejlesztési elképzelések megvalósítása áll a tanácsi vezetők figyelmének középpontjában, a költségvetési feladatok értékelésének és megvalósításának rovására. az utóbbiakkal kapcsolatban nyomatékkal felhívta a figyelmet a tartalékok feltárására és hasznosítására, a takarékosagra.

szólt arról, hogy a tanácsi költségvetés bevételeinek csaknem fele a vállalatok és a szövetkezetek befizetéseiből származik, a tanácsok tehát messzemenően érdekeltek e gazdálkodó egységek javuló munkájában és eredményes gazdálkodásában. együttműködésük tehát a kölcsönös érdekeken és előnyökön alapul, következésképpen magában hordozza a közös felelősséget, az igényt az együttgondolkodásra, megfontolt tervezésre, csülekvésre.

/folyt.köv./

13.51/a

- 43 -

14.45

bkk.2./ az országgyűlés.....13.folyt./-a

megnyugtatónak mondta azt az elhatározást, hogy a tanácsok öt évre szóló tervének jóváhagyása után a középtávu tervidőszakban egy alkalommal a kormány meg fogja vizsgálni a végrehajtás mikéntjét, és a majdani tapasztalatok alapján, a feltételek változásától függően esetleg módosításokat eszközöl. ez is egyik biztosítéka annak, hogy a tanácsok gazdálkodása mindenben megfeleljen a tervben megjelölt céloknak, jól szolgálja - a rendelkezésre álló eszközök ésszerű, takarékos felhasználásával segítse elő - a lakossági igények kielégítését.

elfogadta a törvényjavaslatot.

dr.novák pálné/heves megye, 12 vk./, a hatvani városi

tanács egészségügyi osztályának vezetője egészségügyi politikánk célkitűzéseiről szólva hangsúlyozta: a betegek érdekeit szolgálja az az intézkedés, amely igyekszik megszüntetni a párhuzamosságot a különböző szintű intézetek munkájában, illetve a fekvő-és járóbeteg -ellátásban. a szolgálatok és intézetek szervezeti egyesítése, a rendelkezések végrehajtás feltételeiben is megalapozott, érdemi munkát igényel.

választókerületének példájával érzékeltette, hogy a szak tudás, a megfelelő technikai felszerelés, az intézmények együttműködése növeli az orvosi ellátás hatékonyságát. a kardiológusok, a körzeti orvosok közreműködésével sokat tettek a területükön élő, veszélyeztetett betegek felkutatásáért. gondoskodtak szűrővizsgálatokról, gyógykezelésükről. tapasztalatai alapján elmondta: a betegek gyors kórházba juttatása, a sikeres beavatkozás révén, ez év első felében a heveny szívrohamot a betegek többsége túlélte. a szűrővizsgálatok, az időben megkezdett gyógykezelés, műtéti és más beavatkozás eredményeként ma már életben marad azoknak a betegeknek a zöme, akiket enélkül nem lehetett volna megmenteni.

/folyt.köv./

13.50/a

bkk.2./ az országgyűlés.....14.folyt./-a

utalva arra a világszerte tapasztalható tényre, hogy a mozgó intenzív szakellátás lehetővé teszi a korai halálozások számának csökkentését, az országos mentőszolgálat tervezett fejlesztésével kapcsolatban javasolta: az intenzív osztályok közelében működő mentőállomásokon szereljenek fel egy-egy mentőautót teljes, gyors ellátást nyújtó gyógyító eszközökkel. ezek a mentőautók indokolt esetekben több kórház felvevő területét is elláthatnák.

a betervezett törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra javasolta.

dr.molnár béla/ budapest, 67. vk./ a kertészeti kutató

intézet főigazgatója előljáróban rámutatott: a népgazdaság összes tőkés exportjában az élelmiszeripari termékek 40 százalékkal részesednek. a mezőgazdaság export árualapjának bővítését is exportfejlesztő hitelezés segíti., de a mezőgazdasági nagyüzemek közül eddig csak kevés érdeklődött a fejlesztési hitel iránt.

ennek okát elemezve elmondotta, hogy rendkívül körülményes a hitelpályázaton való részvétel. fokozza a nehézségeket, hogy a mezőgazdasági üzemek - a külső piacokkal való közvetlen kapcsolatok híján - nehezen tudják megszerezni a pályázathoz szükséges külkereskedelmi nyilatkozatokat. nyilvánvaló - folytatta -, hogy a jelentősebb tőkés exportnövelés feltétele az e célra előirányzott hitel felhasználása. ezt viszont a következő évben csak akkor remélhetjük, ha a pályázatok jelenleg érvényes eljárási és bonyolítási szabályait a mezőgazdasági üzemek részére módosítjuk. a jelenlegi előírások csak a késedelmes, a hosszú átfutási idejű döntést teszik lehetővé. ez veszélyezteti a beruházások időbeni kezdését és gyorsabb befejezését. népgazdaságunk érdeke sürgeti, hogy a hitelezéssel foglalkozó szervek minél előbb rendezzék a mezőgazdasági üzemek sajátos helyzetéből adódó problémákat. a képviselő ezért kérte a pénzügyminisztert, hogy a mezőgazdasági exportfejlesztési hitel pályázati előírásait vizsgálta felül, tegye lehetővé az egyszerűbb, gyorsabb döntést.

/folyt.köv./
14.00/a

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....15.folyt./-a

a képviselő a továbbiakban behatóan elemezte a főváros kereskedelmi hálózatának helyzetét. elmondotta, hogy - mivel a termelés a fogyasztás növekedésével nincs összhangban a kereskedelmi hálózat fejlesztése, - az élelmiszerek és az iparcikkek választékának és mennyiségének az utóbbi tíz évben bekövetkezett hatalmas növekedését a fővárosi fogyasztók nem eléggé érzékelik.

további gondot okoz, hogy jelenleg budapesten az élelmiszerkereskedelemben a ötezer dolgozó hiányzik, emiatt az év harmadik negyedében 840 üzletet zártak be ideiglenesen. ez legsúlyosabban a külső kerületekben élőket érintette, ahol egyébként is kedvezőtlenebb a helyzet a fővárosi átlagnál. a képviselő nagy hangsúllyal beszélt arról, hogy a kereskedelem munkaerőgondjainak enyhítésére tul kell lépni az egyszerű ténymegállapításokon, az ott dolgozók élet-és munkakörülményeinek javítása mellett egységes álláspontot kell kialakítani az üzletek nyitvatartási rendjében. a vásárlási csúcsidők rendkívüli nehézségeinek áthidalása végettt a részfoglalkoztatást szélesebb körűvé kell tenni. a meglévő üzletek korszerűsítése, a kereskedelmi dolgozók helyzetének javítása már a ma feladata, ezzel lehet a legkönnyebben és a legrövidebb időn belül eredményt elérni. így tudjuk a leggyorsabban javítani az ország népességének több mint 20 százalékát kitevő fővárosi lakosság ellátását, hogy a kereskedelmi tevékenységet legalább az országos átlagnak megfelelő szintre emeljük - mondotta.

az 1976. évi költségvetési törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./
14.05/a

- 46 -

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....16.folyt./-um

nagy sándorné /hajdu megye, 15. vk./ a komádi kender-

gyár művezetője felszólalásában többek közt a gyermekintézmények, a szociális gondoskodás néhány kérdésével foglalkozott. elmondotta, hogy népesedéspolitikánk eredményeként hajdu megyében öröndetesen az országos átlagnál is gyorsabban növekszik a születések száma. ez indokolja a gyermekintézmények hálózatának fejlesztését. a képviselő köszönetet mondott a kormánynak hajdu-bihar megye gyermekintézményei hálózatának támogatásáért s kérte, hogy azzal a következő tervidőszakban is számolhasanak.

a továbbiakban hangsúlyozta: pártunk és kormányunk fokozott figyelmet fordít a családok jövedelmének növelésére, a nagycsaládok erkölcsi, anyagi támogatására. ezt bizonyítja az 1976. évi költségvetési törvényjavaslat is, amelyben a társadalmi biztosítási kiadások elérik a 47.8 milliárd forintot. a képviselő felhívta a figyelmet, hogy amíg anyagi lehetőségeinkhez mértén a társadalom mind nagyobb támogatást biztosít a gyermekeknek, a családi pótlékot, sok esetben a szociális segélyt, némelyik szülő nem gyermeke gondozására fordítja. rendelkezéseink értelmében, ha az apa alkoholista, a családi pótlékot az édesanya kapja meg. a gyakorlatban azonban, a hosszadalmas eljárás miatt, sok idő telik el, amíg az anya érvényesítheti jogait. ezért - véleménye szerint - ilyen esetekben rendkívül nagy a munkahely, lakóhely felelőssége, mindent meg kell tenni azért, hogy a családi pótlék valóban a gyermek nevelését, iskoláztatását, életkörülményeinek javítását szolgálja. nem kellene visszariadni attól - mondotta - hogy a felelőtlen szülőket adminisztratív eszközökkel készítsék szülői kötelességének teljesítésére.

a költségvetési törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

14.13/um

- 47 -

bkk 2. /az országgyűlés ...17.folyt./um

dr. Kovács Gábor /Békés megye, 10 vk. / a szarvasi öntözési kutató intézet igazgatója

hangsúlyozta, hogy az v.ötéves terv végrehajtásában az első esztendő költségvetése döntő fontosságú. a terv megszabta előírások következetes végrehajtása alapozza meg a későbbi évek biztonságos fejlődését is. egyetértését fejezte ki azzal, hogy a termőföld lényegesen ne csökkenjen, s fontosnak minősítette a tervnek azt a részét, amely a talaj termékenységének fokozását, a meliorációs feltételek további fokozását irányozza elő.

a tudományos kutatások és a termelés, a gyakorlat kapcsolatairól szólva hangoztatta: a tervek és a célok megvalósítása érdekében el kell érni, hogy a tudomány produktumai minél gyorsabban, minél nagyobb területen érvényesüljenek. a termelési rendszerek egyebek között azért is különösen fontos szerepet töltenek be a mezőgazdaságban, mert - a termelést szervező munkájuk mellett - átmenetet biztosítanak a tudomány és a gyakorlat között. a tudományos eredmények gyorsabb alkalmazását jelzi, hogy amíg korábban 8-10 évig, vagy még hosszabb ideig természetek egy-egy növényfajta, újabb 5-6 évenként cserélődnek a fajták. van azonban még tennivaló azért, hogy a tudományos eredményeket a termelési rendszereken kívül dolgozó mezőgazdasági üzemek szélesebb körében hasznosítsák.

exportlehetőségeink jobb kihasználásával kapcsolatban elmondotta: több olyan fajtaival rendelkezünk, amelyet jó áron szívesen vásárolnának nyugati tőkés cégek is, az ilyen jellegű exporttal azonban olyan sok szerv foglalkozik, e kérdésben olyan sok a bizonytalankodás, meg nem értés, túlzott óvatosság, hogy mire jogilag lehetővé válna az üzletkötés, addigra a külföldi érdeklődés gyakran megszűnik.

a továbbiakban a háztáji gazdaságok szerepével, lehetőségeivel foglalkozott. felhívta a figyelmet, hogy a pénzügyi rendelkezések helytelen értelmezése sok kellemetlenséget szerezhet a háztáji termelőknek. ezért fontos, hogy megfelelően értelmezzük és magyarázzuk a rendelkezéseket, nehogy a helytelen értelmezés kedvezőtlenül befolyásolja a háztáji gazdaságok termelését.

a képviselő a költségvetési törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

- 48 -

14.17/um

bkk 2./az országgyűlés18.folyt./um

ezután az elnöklő apró antal - mivel több felszólaló nem jelentkezett - bezárta a törvényjavaslat vitáját és megadta a szót faluvégi Lajos pénzügyminiszternek.

faluvégi Lajos megalázkodással nyugtázta az 1976-os népgazdasági terv és állami költségvetés plenáris megtárgyalásán, valamint az országgyűlési bizottságok előzetes ülésein elhangzott véleményeket, s mindazt, amit az ötéves terv kapcsán is elmondtak a képviselők erről a második napirendi témáról. a véleményekből, javaslatokból - mondta - kitűnik, hogy minden tekintetben teljes az egyetértés az 1976-ra vonatkozó célkitűzésekkel, helyeslik a pénzügyi szabályozók tervezett változtatásaival, azokat a gazdasági intézkedéseket és programokat, amelyeket a kormány és szervei mind a jövő évi, mind az öt évre szóló terv eredményes, jó végrehajtása, a hatékony gazdálkodás, az eddiginél szervezettebb munka érdekében készítenek elő.

közölte, hogy a vitában érintett, a mezőgazdasággal, a tanácsai gazdálkodással és a munkaerőgazdálkodással kapcsolatos kérdésekre a kormány - munkaprogramjának témáiként - vissza fog térni, megvizsgálja a felvetett gondokat, javaslatokat, amelyek elemzésére egyébként lesz ismét lehetőség azon az országgyűlési ülésen, amelyen majd az 1976-os esztendő gazdálkodását értékelik.

hathatóságok a törekvések a tekintetben - mondta a pénzügyminiszter -, hogy terjesszük és fejlesszük a mezőgazdaságban a korszerű termelési rendszereket, gyümölcsözően működtessük azokat a létesítményeket, amelyeknek beruházására az elmúlt években került sor. kifejtette: a mezőgazdaság további fejlesztésének ügyét nem annak alapján kell megítélni, hogy hol létesülnek újabb nagy beruházások, hanem sokkal inkább aszerint, hogy hol és minél tudunk okosan gazdálkodni a már eddig beruházott eszközökkel, s hogy minél több mezőgazdasági üzemben vegyék át a több termeléshez, a nagyobb produktumhoz - következképpen a nagyobb fejlesztési lehetőségekhez - elengedhetetlenül szükséges korszerű szakmai módszereket.

/folyt.köv./

- 49 -

14.23/um

bkk 2./az országgyűlés ...17.folyt./um

dr. Kovács Gábor /Békés megye, 10 vk. / a szarvasi öntő-

zési kutató intézet igazgatója hangsúlyozta, hogy az v.ötéves terv végrehajtásában az első esztendő költségvetése döntő fontosságú. a terv megszabta előírások következetes végrehajtása alapozza meg a későbbi évek biztonságos fejlődését is. egyetértését fejezte ki azzal, hogy a termőföld lényegesen ne csökkenjen, s fontosnak minősítette a tervnek azt a részét, amely a talaj termékenységének fokozását, a meliorációs feltételek további fokozását irányozza elő.

a tudományos kutatások és a termelés, a gyakorlat kapcsolatairól szólva hangoztatta: a tervek és a célok megvalósítása érdekében el kell érni, hogy a tudomány produktumai minél gyorsabban, minél nagyobb területen érvényesüljenek. a termelési rendszerek egyebek között azért is különösen fontos szerepet töltenek be a mezőgazdaságban, mert - a termelést szervező munkájuk mellett - átmenetet biztosítanak a tudomány és a gyakorlat között. a tudományos eredmények gyorsabb alkalmazását jelzi, hogy amíg korábban 8-10 évig, vagy még hosszabb ideig természetek egy-egy növényfajtát, ujabban 5-6 évenként cserélnék a fajták. van azonban még tennivaló azért, hogy a tudományos eredményeket a termelési rendszereken kívül dolgozó mezőgazdasági üzemek szélesebb körében hasznosítsák.

exportlehetőségeink jobb kihasználásával kapcsolatban elmondotta: több olyan fajtaival rendelkezünk, amelyet jó áron szívesen vásárolnának nyugati tőkés cégek is, az ilyen jellegű exporttal azonban olyan sok szerv foglalkozik, e kérdésben olyan sok a bizonytalankodás, meg nem értés, túlzott óvatosság, hogy mire jogilag lehetővé válna az üzletkötés, addigra a külföldi érdeklődés gyakran megszűnik.

a továbbiakban a háztáji gazdaságok szerepével, lehetőségeivel foglalkozott. felhívta a figyelmet, hogy a pénzügyi rendelkezések helytelen értelmezése sok kellemetlenséget szerezhet a háztáji termelőknek. ezért fontos, hogy megfelelően értelmezzük és magyarázzuk a rendelkezéseket, nehogy a helytelen értelmezés kedvezőtlenül befolyásolja a háztáji gazdaságok termelését.

a képviselő a költségvetési törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

- 48 -

14.17/um

bkk 2./az országgyűlés18.folyt./um

ezután az elnöklő apró antal - mivel több felszólaló nem jelentkezett - bezárta a törvényjavaslat vitáját és megadta a szót faluvégi Lajos pénzügyminiszternek.

faluvégi Lajos megalázkodással nyugtázta az 1976-os népgaz-

dasági terv és állami költségvetés plenáris megtárgyalásán, valamint az országgyűlési bizottságok előzetes ülésein elhangzott véleményeket, s mindazt, amit az ötéves terv kapcsán is elmondtak a képviselők erről a második napirendi témáról. a véleményekből, javaslatokból - mondta - kitűnik, hogy minden tekintetben teljes az egyetértés az 1976-ra vonatkozó célkitűzésekkel, helyeslik a pénzügyi szabályozók tervezett változtatásait, azokat a gazdasági intézkedéseket és programokat, amelyeket a kormány és szervei mind a jövő évi, mind az öt évre szóló terv eredményes, jó végrehajtása, a hatékony gazdálkodás, az eddiginél szervezettebb munka érdekében készítenek elő.

közölte, hogy a vitában érintett, a mezőgazdasággal, a tanácsi gazdálkodással és a munkaerőgazdálkodással kapcsolatos kérdésekre a kormány - munkaprogramjának témáiként - vissza fog térni, megvizsgálja a felvetett gondokat, javaslatokat, amelyeknek elemzésére egyébként lesz ismét lehetőség azon az országgyűlési ülésen, amelyen majd az 1976-os esztendő gazdálkodását értékeli.

hathatóságok a törekvések a tekintetben - mondta a pénzügyminiszter -, hogy terjesszük és fejlesszük a mezőgazdaságban a korszerű termelési rendszereket, gyümölcsözően működtessük azokat a létesítményeket, amelyeknek beruházására az elmúlt években került sor. kifejtette: a mezőgazdaság további fejlesztésének ügyét nem annak alapján kell megítélni, hogy hol létesülnek újabb nagy beruházások, hanem sokkal inkább aszerint, hogy hol és miként tudunk okosan gazdálkodni a már eddig beruházott eszközökkel, s hogy minél több mezőgazdasági üzemben vegyék át a több termeléshez, a nagyobb produktumhoz - következképpen a nagyobb fejlesztési lehetőségekhez - elengedhetetlenül szükséges korszerű szakmai módszereket.

/folyt.köv./

- 49 -

14.23/um

parlament

bkk 2. /az országgyűlés19mfolyt./um

a háztáji és a kisegítő gazdaságok szerepéről szólva hangsúlyozta, hogy ezek termelésére, hasznos munkájára nagy szükség van. termelésükről nem hogy nem kívánunk lemondani, ellenkezőleg, a lehetőségek szerint bővíteni kívánjuk a háztáji termelést. ennek ismételt megfogalmazásával a miniszter - mint utalt rá - azt a félreértést kívánta eloszlatni, ami az utóbbi években különböző adózási szabályok miatt alakult ki a háztáji gazdálkodással kapcsolatban, nevezetesen, hogy az adóztatási rendszer a háztáji visszafejlesztését célozta volna. nincs ilyen szándék! van viszont valóban olyan törekvés, hogy a viszonylag nagyobb méretekben idegen munkaerőt is foglalkoztató mezőgazdasági termelők - akik ennek révén nagyobb jövedelemhez is jutnak - az eddiginél nagyobb arányban járuljanak hozzá befizetéseikkel a községi közös feladatok megoldásához, a községi költségvetések pénzügyi alapjainak biztosításához. az ilyen háztáji gazdaságok száma azonban az országban nem több 200-250-nél. az ezekkel kapcsolatos intézkedésekből azonban hiba lenne általánosítani, következtetni valamiféle „visszaszorító”, törekvése. azt a tanulságot azonban le lehet és le kell vonni, hogy - félreértések elkerülése végett - az intézkedéseket világosabban és nyíltabban, egyértelműbben kell megmagyarázni, mint tettük. csak így kerülhető el, hogy rossz értelmezés következtében zavarok keletkezzenek az esetleg nagyon fontos érdekekkel, azok érvényesítésével kapcsolatban.

bejelentette a pénzügyminiszter, hogy felül fogják vizsgálni a mezőgazdasági export fejlesztését szolgáló hitelek feltételeit. felhívta a mezőgazdasági üzemek figyelmét arra, hogy ne csak azokat a fejlesztési elgondolásokat támogassák, ahol közvetlen állami támogatásra, állami erőre lehet a beruházást építeni, hanem éljenek azokkal a hitellehetőségekkel is, amelyeknél a visszafizetési kötelezettség kicsit szigorubb ugyan, de amelyek révén viszont hozzá lehet jutni kiegészítő, pótlólagos beruházásokhoz is.

aláhuzta a miniszter a kutatási eredmények és a termelés kapcsolatának - a vitában többek által érintett - jelentőségét, e kapcsolat erősítésének fontosságát. közölte, hogy a kormány tudománypolitikai bizottsága javaslatokat dolgoz ki a tudományos irányítás, a tudomány és a gyakorlat kapcsolatának újrendezése és erősítése érdekében. remélhető, - mondta - hogy ez a gyakorlatban mihamarabb nagy eredményhez vezet.

/folyt.köv./

- 50 -

14.30/um

parlament

bkk 2. /az országgyűlés20.folyt./um

a tanácsi gazdálkodásnak a képviselők által érintett témáit - mondta - az illetékes miniszterekkel együtt megvizsgálják, hogy valóban megteremtődjenek a feltételei a megnövekedett előirányzatok teljesítésének. olyan kérdésekről van szó, mint a kisegítő építőipar, a karbantartást végző építőipar és a költségvetési üzemek szervezetsége és felszereltsége, azután a nagy intézmények gazdálkodásának javítása, a községi költségvetési üzemek szervezése, az egészségügyi intézmények - köztük a kórházi járóbeteg-ellátás, a mentőállomások - felszerelésének kiegészítése, nem különben a kereskedelem gondjainak megoldása.

a munkaerőhelyzet jelenlegi és várható alakulásával kapcsolatban faluvégi lajos nyomatékkal rámutatott: az egyes területeken meglevő munkaerőgondokat nem tudjuk elszigetelten megoldani, hanem összefüggő intézkedési rendszerre van szükség. azt kell szem előtt tartani, hogy a mozgósítható munkaerőt a legfontosabb területekre irányítsák, olyan területekre, ahol azt a legeredményesebben tudják felhasználni és ahol ma valóban égető gondokat okoz a munkaerőhiány. e célok eléréséhez olyan lényeges intézkedések kidolgozása van folyamatban, amelyeknek hatása remélhetőleg már a következő félévben érezhető lesz.

abban summázta a miniszter a vitát, hogy a felszólalók valamennyien megfogalmazták-megerősítették: a feladatok 1976-ra reálisak, összhangban vannak az v. ötéves terv nagy célkitűzéseivel. céljainkat jó színvonalu gazdálkodással lehet és kell elérni. ebben a vita során teljes egyetértés alakult ki. ugyanilyen egyetértést és közös cselekvést szorgalmazott a miniszter a végrehajtás - mind az v. ötéves terv, mind az 1976-os feladatok megvalósítása - idejére is. a kormány - mondta - ilyen szellemben fog hozzá a terv végrehajtásához és kéri a feladatok megoldásához a segítséget. a képviselők közéleti tapasztalataikat, életismereteiket is hasznosítsák, amikor kifejezésre juttatják választóik véleményét, megértik, bírálják, segítik és támogatják a kormány munkáját.

végezetül kérte a pénzügyminiszter, hogy az országgyűlés változtatás nélkül hagyja jóvá az 1976. évi népgazdasági terv és állami költségvetés törvényjavaslatát.

/folyt.köv./

- 51 -

14.47/um

s

parlament

bkk 2. /az országgyűlés ...21.folyt./-a

ezután határozathozatal következett: az országgyűlés a magyar népköztársaság 1976. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, az eredetileg beterjesztett összegekkel egyhangulag elfogadta.

az elnöklő apró antal - aki tisztét a pénteki ülésen felváltva osztotta meg péter jánossal és raffai saroltával - bejelentette: végére jutottak a korábban elfogadott tárgysorozatnak. a téli ülészakot berekesztette, a képviselőknek kellemes ünnepeket, eredményekben gazdag boldog új esztendőt kívánt.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

közöljük a pénteki felszólalók sorrendjét:

faluvégi lajos
varga gyula
dr. páll istván
dr. gonda györgy
dr. novák pálné
dr. molnár béla
nagy sándorné
dr. kovács gábor
faluvégi lajos

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bkk.1-es kiadásunk/ faluvégi lajos beszéde/ 17. folytatás 1.bekezdésének 1.sorában a szöveg helyesen: ...1976-ban a lakosság fogyasztása 3.8 százalékkal....

a 19. folytatás utolsó bekezdésének 4.sorában a szöveg helyesen:a törlesztési idő alatt 50 000 forint....

a 24. folytatás 2.bekezdésében az alulról számított 4.sortól a szöveg helyesen a következő: a szabályokat itt is világosabbá tettük, de azt is elmondjuk, hogy az átadható összegek nagyságát nem a tanácsok jó szándéku igényei, hanem a

vállalatok.....

/folyt.köv./
14.55/a

- 52 -

parlament

bkk.2./ az országgyűlés.....22.folyt./-a

15.folytatás 1.bekezdésének 3.sora helyesen: termelés és fogyasztás..

18. folytatás 3.bekezdésének utolsóelőtti sora helyesen:amelyen majd az idej esztendő gazdálkodását értékelik.

20. folytatás utolsó bekezdésének 2.sorától a szöveg helyesen:változtatás nélkül hagyja jóvá az 1976. évi költségvetés törvényjavaslatát, ----- tehát az, „népgazdasági tervn és állami,, szavakat kérjük törölni.
/mti/

--

15.00/a

- 53 -

L

bb. 35. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

hazánkban csütörtökön a borult, főleg az ország északi felében kisebb csapadékkal kísért időjárást a délutáni óráktól a felhőzet fokozatos felszakadozása követte. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 6 mm között volt. az ország északi felében kisebb körzetekben vékony összefüggő hótakaró alakult ki. a viharos lökésekkel kísért északnyugati, északi szél az esti órákra fokozatosan mérséklődött. csütörtökön napközben a hőmérséklet csúcstértéke általában 0, plusz 4 fok között alakult. ma hajnalra általában mínusz 5, mínusz 10 fokig hűlt le a levegő, csupán a zárt felhőtakaróval borított mecsek - környéki vidéken mérték mínusz 2, mínusz 4 fokot. délelőtt derült, hideg idő volt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1-mínusz 8 fok között alakult.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 1,1 fok volt, 0,7 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

pénteken: derült, hideg idő.
szombaton az ország déli felében lesz több felhő és elszór-
tan kisebb havazás már lehet.
mérsékelt változó irányú szél, hideg éjszaka. várható
legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában mínusz 8-
mínusz 13 fok között, északkeleten mínusz 15 fok körül.

legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 0- mínusz 5
fok között.

a duna vízállása budapestnél 140 cm.

/mti/

bb 34. gyorsuló ütemben iparosodik heves megye -ülést tartott a
megyei tanács

vid/ká/pg hgy

1975. december 19.

a heves megyei tanács pénteken egerben tartott ülésén a
negyedik ötéves terv fejlesztési célkitűzéseinek teljesítésé-
ről tanácskozott. megállapították, hogy heves megye lakossága
a negyedik ötéves tervidőszakban mintegy háromezerral növeke-
dett, egyidejűleg csökkent a megyéből történő elvándorlás. a megye
mindhárom városának lakossága több mint a terveciklus elején volt.
eger népessége például évente ezerrel gyarapodott.

/folyt. köv./

13.10/pg

- 17 -

125

bb 34. /gyorsuló ütemben...folyt/pg

rámutatottak, hogy heves megye gazdaságának szerkezete kedvező irányban fejlődött. továbbá növekedett az ipar súlya, szerkezete korszerűbbé vált. ezzel párhuzamosan a mezőgazdaság termelése is dinamikusán nőtt az állandóan csökkenő munkaerő felhasználás ellenére. a negyedik ötéves tervidőszakban olyan nagyjelentőségű beruházással gazdagodott ez a vidék, mint a gagarin hőerőmű, a thorez külfejtéses bányauzem. az iparosodás további dinamikus fejlődését jelzi, hogy megkezdődött béalapátfalván az új cementgyár építése, a számítástechnika, a híradástechnika és a műszeripar térhódítását bizonyítja az egyesült izzó gyöngyösi félvezető és gépgyárának fejlesztése, valamint a vilati egri gyárának üzembehelyezése.

a megyei tanács örömmel nyugtázta, hogy a negyedik ötéves terv időszakában 4 000 -rel több lakás épült, mint az előző ötéves tervciklusban, az óvodai elhelyezés tekintetében pedig kétszeresen teljesítették a kitűzött tervet.

javult a megye vízellátásának színvonala, közművek látják el a megye lakosságának több mint kétharmadát egészséges ivóvízzel. a mátrai üdülők vízellátását oldja meg a közeljövőben az a vízrendszer, amelyhez a negyedik ötéves terv időszakában épült fel a csórréti víztározó. /mti/

--

bb 36. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke december 19-én 13 óráig

se/pg

1975. december 19.

1. szilveszter
2. üzletnyitvatartás
3. falkőtöredék
4. rákóczi -bemutató
5. bemutató a bábszínházban
6. réti sas
7. xx. kerületi tanácsülés
8. táncantológia
9. baromfi-husgyártás
10. tv műsor
11. frontfejtés
12. tsz-bekötőút építés
13. új hév-szerelvények
14. molnár erik emlékérem

/folyt. köv.

13.15/pg

- 18 -

1530

bb 36. / a belföldi...folyt/pg

15. vízminőség
 16. pécsi ferenc temetése
 17. nagyothallók oktatása
 18. felvonóügyelet
 19. bkv közlemény
 20. pulyka
 21. balesetek
 22. elektromos energia
 23. óvoda ózdon
 24. lotto
 25. üzemi rendelő szerencsen
 26. sávházak szombathelyen
 27. emlékkönyvtár erdőtelken
 28. vasuti kocsi exportja
 29. téli egyetem harkányban
 30. kitüntetés
 31. automata raktár szegeden
 32. szegedi olajgyűjtő állomás
 33. elítélték a csecsemőgyilkost
 34. megyei tanácsülés
 35. időjárás
 36. hírjegyzék
- /mti/

--

bb 37. a „lányok-asszonyok”, folyóirat szerkesztőségének kitüntetéséről
k/be/szö/pg

1975. december 19.

pénteken a magyar nők országos tanácsa népköztársaság uti székházában a béke érdekében végzett kimagasló munkásságáért az országos béketanács emlékplakettjével tüntették ki a lányok-asszonyok folyóirat magyarországi szerkesztőségét. a bensőséges ünnepségen erdei lászlóné, a mnót elnöke köszöntötte a szerkesztőség tagjait, majd lőrincz tamás, az országos béketanács elnöke méltatta a 15 éve magyar nyelven is megjelenő lányok-asszonyok folyóirat tevékenységét. hangsúlyozta, hogy a lap a béke, a magyar-szovjet barátság, a családi és az internacionalista nevelés érdekében kiemelkedő munkát végzett. az országos béketanács emlékplakettjét pető miklós, a lányok-asszonyok magyar nyelvű kiadásának főszerkesztőhelyettese vette át. /mti/

--
- 19 -

1530

bb 38. végső bucsu haranghy lászlótól

k/be/sz6/pg hgy

1975. december 19.

pénteken a farkasréti temetőben családtagjai, pályatársai és tanítványai mély részvétellel vettek búcsút haranghy lászló akadémikustól, nyugalmazott egyetemi tanártól, a semmelweis orvostudományi egyetem ii. számú kórbonctani intézetének nyugalmazott igazgatójától.

a magyar tudományos akadémia nevében baló józsef akadémikus, a semmelweis orvostudományi egyetem és a ii. számú kórbonctani intézet képviselőjében jellinek harry egyetemi tanár búcsuzott a kórbonctani és gerontológiai kutatás vezető tudósától. a tanítványok búcsuszavait beregi edit egyetemi tanár tolmácsolta.

x x x

haranghy lászló 1897-ben született debrecenben. vezetése alatt indultak meg a széleskörű gerontológiai kutatások magyarországon 1954-ben, az akkor megalakult mta gerontológiai bizottságának elnöke lett, 1966-ban a létrehozott magyar gerontológiai társaság alapító tagja és háláláig elnöke volt.

haranghy lászló sokoldalú kutató volt. pathológiai munkássága során foglalkozott a központi idegrendszer működése és a tumor növekedése közötti kapcsolattal, a fertőző betegségek okozta morfológiai változásokkal. gerontológiai vizsgálataiban az öregedés során fellépő szervi elváltozásokkal is foglalkozott. a kutatások mellett orvostörténeti tanulmányai is jelentősek.

halálával széles látókörű, sokoldalú tudóst veszített a magyar tudomány. /mti/

- 20 -

13.40/pg

1540

bb. 39. halállal végződött lakástűz csongrádon

pf/rj hgy

1975. december 19.

csütörtökre virradó reggel tűz keletkezett csongrádon, a zöldkert u. 2/a. számú lakásban. deák istván nyugdíjas, aki a füstmérgezéstől életét veszítette, feltehetően alvás közben az éjjeli lámpát lerántotta, s a lámpa sugárzó hőjétől meggyulladt a takaró, az ágynemű és a rekamié. a tüzet a tulajdonos lekrinszki ferenc és felesége vette észre, akik a tüzet néhány vödör vízzel eloltották. /mti/

-. -

bb. 40. szocialista együttműködési szerződés a barcsi műanyaggyár határidőre történő üzembehelyezésére.

vid/ká/rj hgy

1975. december 19.

a somogy megyei barcson tavaly december 4-én rakták le az alapját a chemical vállalat új, fél milliárd forint beruházással épülő, építési műanyagokat és vegyi termékeket készítő gyáranak. már állnak az új gyáregység épületvázai, s hogy a beruházás határidőre megvalósuljon, az építés költségei pedig a terveknek megfelelően alakuljanak. december 19-én a beruházók, az építők és a különböző vállalatok vezetői, képviselői szocialista együttműködési szerződést kötöttek. a barcsi járási művelődési házban aláírt szerződés szerint a szerződők kötelezik magukat arra, hogy maximális segítséget nyújtanak a barcsi építési műanyagfeldolgozó gyár 1977. november hetedikén történő üzembehelyezéséhez.

ennek érdekében állandó kapcsolatot tartanak egymással, fél-évenként koordinációs értekezleten egyeztetik az elvégzett munkát és beszélnek meg az elkövetkező időszak feladatait. /mti/

-. -

14.05 rj

-21 -

0
1545

bb- 41- az üzemi demokrácia továbbfejlesztéséről tárgyalt a nehézipari minisztérium vezetőinek értekezlete

1975. december 19.

t/sb be/rj hgy

mintegy 80 vállalatnál összegyűjtött tapasztalatok alapján értékelte pénteken az üzemi demokrácia érvényesülését a nehézipari minisztérium vezetőinek értekezlete. a felmérést segítette, hogy a minisztérium a szakmai szakszervezetekkel együttműködve a munkásküldöttek és a szakszervezetek tanácskozásának megszervezésére kijelölt 10 vállalat gazdasági, társadalmi vezetőivel, a küldöttek egy részével kerekasztal-konferencián is megbeszélte a tapasztalatokat. ebből kitűnt, hogy több helyen inkább csak formailag tettek eleget az üzemi demokrácia érvényesítésének, s még nem gondoskodtak mindenütt a különböző döntési szintek decentralizálásáról, a hatás- és jogkörök rendezéséről. a vállalati vezetők többségének azonban szilárd meggyőződése, hogy az üzemi demokrácia fejlesztésének elmaradása gátolná a tartalékok feltárását, a gazdálkodás hatékonyságának javítását.

a hatáskörök decentralizálásának késedelmes megvalósítása miatt a középszintű vezetők sok esetben alig győzik megnevelkedett feladataik teljesítését, s ugyanakkor a különböző helyi döntések meghozatalára alkalmas alsóbb szintű vezetés nem cselekedhet szabadon, mert feladatköre korlátozott. e helyzet rendezése, a demokratikus vezetési módszer kialakítása érdekében néhány vállalat már elvégezte, másutt pedig megkezdtek a vállalati működési és szervezeti szabályzat korszerűsítését. ezt a munkát ki kell terjeszteni a vállalatok széles körére és gondoskodni kell arról is, hogy jól összehangolják az üzemi demokrácia fórumainak működésével, s meghatározzák a társadalmi és a gazdasági szervek feladatkörét is.

a minisztériumnak is fontos feladata, hogy segítse az üzemi demokrácia fejlesztésében követendő tapasztalatok rendszeres cseréjét, gondoskodjon a folyamatos ellenőrzésről, a vezetők beszámoltatásáról, az üzemi demokrácia érvényesülésének rendszeres értékeléséről. kidolgozták már annak a miniszteri utasításnak a tervezetét, ami intézkedik az üzemi, a munkaügyi demokrácia fejlesztési feltételeinek megteremtéséről. azokat a vállalati sajátosságoktól független - munka- és üzemszervezési, szervezet korszerűsítési, beszámoltatási, oktatási stb - feladatokat írja elő, amelyeknek végrehajtása kibontakoztatja az üzemi demokrácia továbbfejlesztését. a tervezetet már egyeztetették a szakmai szakszervezetekkel, a szot-tal, a munkaügyi minisztériummal, s valamennyi érdekelt fél véleményeinek egybevetése után, rövidesen kiadják. /mti/

--

14.35 rj

- 22 -

15⁴⁰

bb 42. nyiregyházán rendezik az országjáró diákok országos találkozóját

1975. december 19.

vid/ká/mné/pg hgy

1976 június 20-a és 27-e között nyiregyháza-sóstó fogadja az országjáró diákok országos találkozójának résztvevőit - jelentette be tiber tamás, a kisz központi bizottságának osztályvezetője, a találkozó szervező bizottságának pénteki, nyiregyházi alakuló ülésén.

a szervező bizottság a rendezvény sikeres lebonyolítása érdekében 13 munkacsoportot alakított, amelyek irányítják és koordinálják az egyes munkaterületek szervezési feladatait. a találkozó programjában a már hagyományos, megyék közötti sportvetélkedők mellett kulturális, politikai rendezvények szerepelnek.

az eseménnyel egyidőben ugyancsak nyiregyházán rendezik meg a szocialista országok fiataljainak diákturisztikai tanácskozását is. /mti/

--

bb 43. átadják a fáklya rejtvény-pályázatának főnyereményét

1975. december 19.

k/pf/szö/pg hgy

pénteken amerkur csepeli telepén nyikolaj zabelkin, a fáklya főszerkesztője bensőséges ünnepség keretében adta át a lap „egy számért - egy autót”, rejtvény pályázatának főnyereményét - egy zaporozsec gépkocsit - bőle jánosnak, az oroszlan szénbányák vállalat központi gépjavitó üzemének dolgozójának.

a szovjet-magyar baráti társaság kéthetente megjelenő képeslapja, amely az apn sajtóügynökség kiadásában lát napvilágot magyar nyelven, bő és tartalmas információt ad a szovjetunió életének minden területéről, különös tekintettel a két nép testvéri kapcsolataira. a már folyó legújabb, ötfordulós rejtvényversenyt az szkp közlő, xxv. kongresszusának tiszteletére indította a szerkesztőség kollektívan pályázó szocialista brigádok és egyéni megfejtők részére. /mti/

--

- 23 -

16⁰⁰

bb 44. megalakult a zala megyei termelőszövetkezetek szövetsége

vid ká bh hgy

1975. december 19.

pénteken összevont küldöttközgyűlést tartottak zalaegerszegen az északzalai és a délzalai termelőszövetkezetek területi szövetségének tagjai. ezen kimondták a 2 területi szövetség egyesülését. a zala megyei termelőszövetkezetek szövetségének központja 1976. január 1-én zalaegerszeg lesz. a szövetség elnökének zsuppány józsefet, a söjtöri termelőszövetkezet elnökét, a szövetség titkárának pedig klement árpádot az északzalai tsz. szövetség volt titkárát választották meg./mti/

--

bb 45. fogadás a jugoszláv nagykövetségen

k be sző bh hgy

1975. december 19.

jovo antelj ezredes, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság nagykövetségének katonai és légügyi attaséja a jugoszláv néphadsereg napja alkalmából pénteken a nagykövetségen fogadást adott. a fogadáson megjelent oláh istván altábornagy, vezérkari főnök, miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg és a társ fegyveres testületek, valamint az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoki karának több képviselője. részt vett a fogadáson dr. vitomir gasparovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete, valamint a budapesten akkreditált külképviseletek számos vezetője, katonai és légügyi attaséja./mti/

--

bb 46. sokgyermekes édesanyákat köszöntöttek győrött

vid ká bh hgy

1975. december 19.

azokat a sokgyermekes édesanyákat köszöntötték pénteken győrött, akiknek fiai katonai szolgálatot teljesítettek. a bensőséges hangulatú ünnepségre csaknem 70 édesanyát hívott meg a megyei kiegészítő parancsnokság és a hazafias népfőnt. eljöttek azok a fiúk is, akik éppen most töltik katonai idejüket. az édesanyákat port árpád, a győr-sopron megyei pártbizottság titkára üdvözölte, s méltatta áldozatkészségüket. ezt követően a néphadsereg művészegyüttese adott műsort./mti/

--

- 24 -

bb 47. sályi emlékünnepe a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid ká bh hgy

1975. december 19.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem egyetemtörténeti bizottsága pénteken kiállítással egybekötött emlékünnepe rendezett. dr. sályi istván halálának egyéves évfordulója alkalmából. sályi professzor a miskolci felsőoktatási intézménynek 1949-től 1973-ig tanszékvezető egyetemi tanára, 1950 és 1961 között rektora volt.

az egyetemi könyvtár előcsarnokában rendezett kiállításon bemutatották dr. sályi istván oktatói munkásságának emlékeit, valamint műszaki könyveit. a megnyitón dr. kozák imre rektorhelyettes, a mechanikai tanszék professzora méltatta dr. sályi istván munkásságát./mti/

--

bb 48. felavatták a budapesti vegyiművek új olitref üzemét

t sb be bh hgy

1975. december 19.

a budapesti vegyiművekben pénteken dr. horváth lászló nehézipari miniszterhelyettes felavatta a vállalat új üzemét, amelyben olitref gyomirtószert állítanak elő az iparszerű zöldségtermesztés fejlesztésének segítésére. ezt a szert a paradicsom és a paprika palántázása, a bab, a borsó és a napraforgó vetése előtt juttatják a talajba, s így csirában akadályozza meg a gyomok kifejlődését, tehát hatékonyabb, mint azok a szerek, amelyeket a már kiszövedelt gyomra permeteznek. e koszerű zöldség-gyomirtó és trifluralin hatóanyagának előállítását a világon harmadikként szervezték meg a vállalat dolgozói önálló kutatással, s több technológiai szabadalmunk alapján. ezért szép teljesítménynek értékelhető - hangoztatta dr. horváth lászló, hogy a feltáró kutatás elkezdését követő ötödik évben már megkezdte az üzemszerű munkát az ujonnan berendezett létesítmény. eddig több mint 50 tonna készterméket adott a mezőgazdaságnak, amelynek már korábban is segített azzal, hogy a külföldi hatóanyag beszerzésével, feldolgozásával hozzájusson az iparszerű zöldségtermesztés kiterjesztésében fontos gyomirtószert. a hazai feldolgozással 1972 óta 1,4 millió dollárt takarított meg népgazdaságunk, a következő években pedig a teljes hazai termelés évente 3,9 millió dollárt megtakarítást jelent.

/folyt. köv./

25 -

b 48. /felavatták ... folyt./ bh

a vállalat 50 millió forintot költött a beruházásra; egy régebbi üzemét alakította át e korszerű termék gyártására. évente 700 tonna olitref gyomirtószert készítenek és folytatják a fejlesztést. a termelés intenzív bővítésére többféle fejlesztési változatot dolgoztak ki, hogy felhasználhassák a szocialista és a tőkés kooperáció lehetőségeit is. a szocialista integrációnak megfelelően ugyanis kötelezettséget vállaltak, amely szerint e nagyhatású zöldség-gyomirtószerből a hazai ellátáson kívül 1979-től jelentős tételeket szállítanak a szocialista országoknak, elsősorban Bulgáriának, Lengyelországnak és Romániának.

az avatón ünnepségen több mint 20 dolgozó kapott kitüntetést azért az áldozatos, eredményes munkáért, amelyet a korszerű olitref üzem létrehozásában végzett./mti/

.-.

bb 49. földi jános emléknap hajduhadházon

vid ká bh hgy

1975. december 19.

220 esztendővel ezelőtt született földi jános orvos és tudós. az évforduló alkalmából pénteken délután emléknapot rendeztek hajduhadházon a községi művelődési házban. dr. Julow Viktor, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem docense méltatta a kiváló orvos életét és munkásságát, majd ezután hat tudományos előadás hangzott el./mti/

.-.

bb 50. a vízügyi szolgálat igazgatóinak tanácskozása az újabb feladatokról

k sb be bh hgy

1975. december 19.

a vízügyi igazgatóságok és vállalatok vezetői pénteken országos igazgatói értekezletet tartottak az OVH székházában. dr. Gergely István államtitkár, az OVH elnöke ismertette a vízügyi szolgálat negyedik ötéves tervében elért eredményeket az 1976. évi előirányzatok és az ötödik ötéves tervben megvalósítandó legfontosabb vízgazdálkodási feladatokat./mti/

.-.

- 26 -

16.00 bh

1035
0

bb 51. tájékoztató a televízió 1976-os művészeti műsorairól

t nm/be/ny szó hgy

1975 december 19

a televízió jövőre tovább folytatja értékteremtő tevékenységét, új művészi produkciókkal kívánja meglepni a nézőket - erről számolt be szinetár Miklós, a televízió művészeti igazgatója azon a sajtótájékoztatón, amelyet pénteken tartottak a televízióban. elmondta, hogy a televízió folytatja azt a sorozatot, amelyben klasszikus szerzők műveit adaptálja. így többek között tévé-feldolgozás készül neves rendezők bevonásával Shakespeare II. Richard és Falstaff, Szofoklész Oidipusz király című drámáiból. Victor Vasarely diszleteivel, Egri István rendezésében örökítik meg Racine „Britannicus”, című tragédiáját. Shaw egyik magyarországon kevésbé ismert komédiáját Adám Ottó irányításával rögzítik. De láthatjuk majd a televízióban Molière urhatnám polgárának tévéváltozatát, valamint Visnyevszkij drámáját, az Optimista tragédiát. A klasszikusok közül képernyőre kerül Alekszej Tolsztoj, Hemingway, Csehov néhány alkotása. Természetesen a televízió továbbra is fórumot biztosít a kortárs magyar irodalom számára. Egyebek között vámos Miklós, Katkó István, Karinthy Ferenc, Csúrka István, Gyárfás Miklós, Dobozy Imre, Sarkadi Imre, Mocsár Gábor, Cserhalmi Imre, Mesterházi Lajos egy-egy alkotását dolgozzák fel képernyőre. A klasszikusok közül láthatjuk Jókai Mór: Szerelem bolondjai című művének vidám változatát, valamint a Lócsei Fehérrasszony tévé-feldolgozását maár Gyula rendezésében. Képernyőre kerül Nagy Lajos: Tanítvány, Kassák Lajos: Egy ember élete, Asztalos István: Fekete macska Móróczi Zsigmond: Isten hátamögött című regényének tévé-változata. Bizonyosra sokan fogadják majd örömmel a képernyőn Mikszáth Beszterce-Ostrome című regényének többrészes tévéadaptációját. A második világháború éveibe kalauzol a harmadik határ című nyolcrészes lengyel-magyar koprodukció. Feltehetően sok nézőt vonz majd Szamos Rudolf népszerű kántor-regényeinek többrészes tévé-feldolgozása, és láthatjuk Zsoldos Péter háromrészes tudományos, fantasztikus tévé-játékát. A vers műsorok közül érdekesnek ígérkezik az az 5-6 részre tervezett összeállítás, amelyben József Attila versek szólnak meg.

Makk Károly rendezésében kanadai-magyar koprodukciós filmet forgatnak. Ugyancsak képernyőre kerül az ezeregyéjszaka és a Gilgames eposz sajátos tévé-feldolgozása is, amelyhez az elektrotechnikát veszik igénybe.
/foly köv / -27.
16.10/ny

16.10

bb 51. / tájékoztató...folyt/ny

a szórakoztató főosztály színházak vetélkedőjét rendezte meg, amely kitűnő alkalmat teremt a színházak múltjának, mai és régi színészek művészetének megismerésére, és együttesen: thália táborának növelésére. nyolc, egyenként 30 perces epizódból áll majdalfonó szórakoztató film-sorozata. a hóvégi hajrá helyét „, hogy mik vannak, „ címen negyedévenként jelentkező sorozat veszi át. a kabarék közül kiemelkedik az a két összeállítás, amely a vidám színpad 25 évét eleveníti fel közkedvelt jelenetekben, népszerű színészek közreműködésével. a szombat este közl. közl. figyelmet érdemel az az adás, amelyben ruttkai éva és darvas iván állnak a kamerák elé, valamint az a műsor, amelyben a tíz éve végzett főiskolai hallgatók adnak számot tehetségükről. lássuk a zenét címmel nemzetközi zenei vetélkedőt is hirdet a televízió, és ősszel újjáalakított formában ismét jelentkezik az „, arany páva, „. a zenés dramaturgia is rendkívül gazdag választékot kínál 1976-ra. láthatjuk többek között eisemann mihály: egy csók és más semmi című operettjének tévéfeldolgozását, vujicsics tihamérnak déry tiber novellájára írt zenés játékát, a vidám temetést, csehov: a medve című elbeszélésének opera-változatát, mozart: szöktetés a szerájból című operáját. sárközy istván: itt járt mátyás király címmel írt zenés játékot a televízió. film készül magyar-olasz-nyugatnémet koprodukciónban johann strauss egy új velencében című híres klasszikus operettjéből.

sok meglepetést tartogat a következő esztendőre a tévé film-főosztályának kínálata is. az éjszakai művészfilmsorozat folytatódik, s az év első negyedében többek között andrzej vajda néhány produkcióját tekinthetjük meg. a második negyedében a híres japán filmrendező, kurosawa alkotásaiból láthatunk néhányat, majd egy victorio de sica sorozat következik. újdonság az is, hogy kedden esteként - általában két hetenként - különféle népszerű uti-filmeket és kis játékfilmeket fűznek egy csokorba. a krimi kedvelőknek ígér az eddigieknél előreláthatóan sokkal jobb időtöltést a columbo című amerikai bűnügyi sorozat, valamint egy másik kalandfilm-sorozat, amely a marslakók viselt dolgairól szól./mti/

16.15/ny

-28-

16⁴⁵

b 53. teljesítette kongresszusi vállalását az ikarus - átadták a tizezredik volán autóbust

vid/ká/ny hgy

1975 december 19

termelési sikereket ünnepeltek pénteken az ikarus karoszeria és járműgyár dolgozói a vállalat székesfehérvári gyárában: teljesítették a xi. pártkongresszus tiszteletére tett felajánlásukat, az idén 10.489 autóbust készítettek, s ünnepélyesen átadták a volán trösztnek a tizezredik ikarus bust. az ünnepségen - amelyre az ikarus székesfehérvári gyárának átadó csarnokában került sor résztvett dr. betlej sándor kohó-és gépipari miniszterhelyettes, boór ferenc, az mszmp fejér megyei bizottságának titkára, valamint závodi imre, a fejér megyei tanács elnöke.

toldi józsef, az ikarus vezérigazgatója ünnepi beszédében többek között bejelentette, hogy az ikarus maradéktalanul eleget tesz mind belföldi, mint külföldi kötelezettségeinek. az ötödik ötéves tervben még nagyobb feladatok várnak majd a vállalatra: öt év alatt hatvanegyezer autóbust készít majd, az eddiginél is jobb minőségben, korszerűbb kivitelben.

az ünnepség befejezéseként toldi józsef vezérigazgató ünnepélyesen átadta tapolczai kálmánnak, a volán tröszt vezérigazgatójának a tizezredik volán bust, egy ik 211-es típusu járművet./mti/

--

bb 55. kitüntetések

k ol/pf/ny hgy

1975 december 19

a népköztársaság elnöki tanácsa a könnyűiparban végzett több évtizedes eredményes munkájuk elismeréseként, nyugállományba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta kovács józsefnek, a magyar selyemipar vállalat soproni szövőgyára igazgatójának és nógrádi lászlónak, a lenfonó és szövőipari vállalat győri szövőgyára főmérnökének.

a kitüntetéseket dr. bakos zsigmond miniszterhelyettes pénteken adta át a könnyűipari minisztériumban./mti/

16.25/ny

-29-

16⁵⁰

bb 52. új folyóirat: a mozgó világ

t n n s szó bh hgy

1975. december 19.

hétfőtől új színfolttal gazdagodik a magyar sajtó: ekkor kerül az újságírókhoz a kish központi bizottságának új folyóirata, a mozgó világ. ebből az alkalomból pénteken a magyar sajtó házában sajtótájékoztatót tartottak, amelyen pándi andrás, a kish központi bizottsága kulturális osztályának vezetője számolt be az új kiadvány terveiről, szerepéről a közművelődésben. elmondta, hogy a kish központi bizottságának gondozásában 1971-től hat alkalommal jelent meg a mozgó világ című kiadvány. ennek tapasztalatait hasznosítják most, amikor mint önálló ifjúsági és kulturális orgánum lát napvilágot. a kéthavonta jelentkező folyóirat elsősorban a pályakezdő fiatal művészeknek, publicistáknak, népművelőknek biztosít fórumot. ugyanakkor a mozgó világ megjelenésével segíteni kívánják a fiatal művésznemzedék szocialista tudatának erősítését, fokozni közművelődési, tevékenységüket. szeretnének egyúttal természetesen a fiatal olvasóközönség számára is alaposabb, szélesebb körű tájékoztatást adni.

az új folyóirat felelős szerkesztője veress miklós bemutatta az első számot, és elmondta, hogy egyformán közölnek majd szépirodalmat, szociográfiai írást, tudományos beszámolót, verseket, művészeti kritikákat, interjúkat, riportokat. vállalkoznak a fiatal magyar irodalom, feltérképezésére, is. ezért szívesen fogadják fiatal tollforgatók: költők, prózairók jelentkezését. helyet biztosítanak a fiatal grafikusoknak is, tudósoknak és művészeknek. /mti/

--

bb 54. nivó-díjas mezőgazdasági szakkönyvek

k sz pf sb bh hgy

1975. december 19.

a mezőgazdasági könyvkiadónak múlt évben megjelent szakkönyvei közül 9 kapta meg a kulturális minisztérium és a mezőgazdasági- és élelmezésügyi minisztérium nivó-díját. a díjakat pénteken dr. sárkány pál, a mezőgazdasági könyvkiadó igazgatója adta át a szerzőknek, illetve a szerkesztőknek. a nivó-díjas szakkönyvek többek között a gyümölcstermesztés technológiájáról, a zöldség- és gyümölcs szárításáról, a gyümölcs védelméről és a kertészeti gépekről szólnak. /mti/

--

- 30 -

bb 56. huszonegy üzem összefogásával épített munkáséttermet avattak szekszárdon

vid ká bh hgy

1975. december 19.

szekszárdon pénteken modern önkiszolgáló éttermet avattak. császár józsef, a városi tanács elnöke adta át jelképesen a naponta mintegy ötezer ember étkeztetésére alkalmas vendéglátó egységet. a munkáséttermet huszonegy vállalat, üzem, intézmény, valamint a városi tanács anyagi hozzájárulásával építették. különösen sokat segít majd a kisebb vállalatok, intézmények dolgozóinak étkeztetésében. /mti/

--

bb 57. pénteken átadta az idei utolsó lakásokat a komárom megyei állami építőipari vállalat

vid ká bh hgy

1975. december 19.

a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói, akik negyedik ötéves és idei tervüket is teljesítették már, pénteken átadták az immár terven felül készült ez évi utolsó lakásokat tatabánya legújabb negyedében, a dózsa-kertben: egy 44 lakásból álló épület készült el a megye legnagyobb építőipari vállalatának kimagasló sikerrel zárja ezt a tervszakaszt. évente átlagosan 8 százalékkal növekedett a termelés, s ennek 80 százaléka a termelési volumen emelkedéséből származott.

a vállalat dolgozóinak munkája szinte a megye valamennyi helységét gazdagította valamilyen új létesítménnyel. többek között a tervezett 6400 lakás helyett 6790-et építettek fel, 94 iskolai tantermet, 833 óvodai helyet, 5200 négyzetméter alapterületű üzlethelyiséget adtak át és részt vettek több nagy ipari építkezésben.

a tervszakaszban több új technológiát vezettek be. tatabányán építették fel például az első ndk könnyűszerkezetes óvodát. míg 1971-ben a lakások 31 százalékát, az idén már több mint 50 százalékát építették házigyári elemekből. /mti/

--

- 31 -

bb 58. magyar-vietnami barátsági est szécsényben

vid ká bh hgy

1975. decmeber 19.

a dífk megalakulásának 15. évfordulója alkalmából magyar-vietnami barátsági estet rendeztek pénteken szécsényben. a tanácsjárás hivatalának székházában megtartott barátsági esten marczinek istván, a hazafias népfrent nógrád megyei bizottságának titkára emlékezett meg a vietnami nép hősi szabadságharcáról, s méltatta békés országépítő tevékenységét./mti/

--

bb 59. teljesítették negyedik ötéves tervüket a dorogi bányászok

vid ká bh hgy

1975. december 19.

péntekre teljesítették negyedik ötéves tervüket a dorogi szénbányászok: 4 millió 633 ezer tonna szenet küldtek felszínre. nehéz, küzdelemmel teli öt esztendő t hagytak maguk mögött. több természeti csapás érte ebben a tervidőszakban a szénmedencét. víz alá került a tokodi erzsébet akna, valamint a tokodi 17-es akna, s mindkettőt be kellett zárni. 1973-ban viszont megkezdhatték az üzemszerű munkát a dorog közelében lévő új lencsehegyi bányában, ahol azóta hónapról hónapra emelkedik a termelés. ebben a tervszakaszban a szénmedencében is sokat korszerűsödött a technológia. kialakították az első frontfejtést, s ma már három gépesített front működik a dorogi bányászok, akik éves tervüket várhatóan december 28-án teljesítik, negyedik ötéves tervükön felül 20 ezer tonna szenet bányásznak./mti/

--

bb 60. magyar-kubai barátsági munkásgyűlés salgótarjánban

vid ká bh hgy

1975. december 19.

a kubai szocialista forradalom győzelmének 17. évfordulója, valamint a kubai kommunista párt i. kongresszusa alkalmából pénteken a lampart zím salgótarjáni gyárának ady endre művelődési házában magyar-kubai barátsági munkásgyűlést tartottak. a művelődési ház zsufolásig megtelt nagytermében léderer róbert, a hazafias népfrent országos tanácsának osztályvezetője mondott beszédet. felszólalt a nagygyűlésen carlos j.perez, a kubai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. a nagygyűlés résztvevői a kubai nagykövetségnek küldött táviratukban szolidaritásukról és további támogatásukról biztosították a kubai népet a szocializmus építéséért vívott harcában./mti/

--

- 32 -

16.35 bh

1405

bb 61. amrita sher-gil indiai festőművész kiállítása

t nn/be/ny sző hgy

1975 december 19

pénteken a műcsarnokban a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények közös rendezésében megnyílt amrita sher-gil indiai festőművész kiállítása. hidvégi istván, a műcsarnok igazgatója üdvözölte a vendégeket, majd k.p.s. menon, az indiai köztársaság budapesti nagykövete mondott megnyitó beszédet. hangsúlyozta, hogy a művész munkássága a leghívebb kifejezője india és magyarország baráti kulturális kapcsolatainak, hiszen amrita sher-gil budapesten született, s innen jutott vissza hazájába, ahol a század egyik legjelentősebb festőjévé vált. a tárlat újabb kifejezése a két ország közötti sikeres kulturális együttműködésnek, s módot teremt arra, hogy a budapesti nagyközönség tovább gazdagítsa indiáról szerzett kulturális ismeretanyagát. festményei révén megismerkedhetünk amrita sher-gil sajátos stílusával, amely a párizsi festőévek után az indiai valóság felfedezésére vállalkozott a népi hagyományok hasznosításával.

a január 4-ig nyitva tartó bemutatón a fiatalon, 28 éves korában elhunyt művész életét és munkásságát minégy 100 foto szemlélteti. dokumentumfilmet és diaképeket is vetítenek a művész tevékenységéről./mti/

--

bb 62. új áfor üzemanyag-töltő állomás salgótarjánban

vid/ká/ny hgy

1975 december 19

új áfor üzemanyag-töltő állomás műszaki átadását kezdték meg pénteken salgótarjánban. a benzinkút körzetében 175 ezer literes földalatti tárolóteret alakítottak ki. január 10-től két műszakban, májustól három műszakban, mindenféle gépkocsi üzemanyagot és motorolajat kiszolgálhatnak./mti/

--

bb 63. gyárávatás pásztón

vid/ká/ny hgy

1975 december 19

ünnepélyes gyárávatás volt pénteken pásztón. az üvegipari művek pásztói szerszám és készülékgyárában idén üzembe helyezett ezer tonna évi kapacitású automata öntődnél kívül ez alkalommal vették számba azokat az új létesítményeket, amelyeket a iv. ötéves terv időszakában orosházán és sajószentpéteren megvalósítottak. az üvegipari művek - állami fejlesztési kölcsön segítségével - összesen 426 millió forintot költött az élelmiszeripari csomagolóüveg-gyártás fejlesztési programjának megvalósítására orosházán, sajószentpéteren és pásztón. a korszerű berendezésekkel, gyártási eljárásokkal évi kapacitása az 1970. évi 205 ezer tonnáról 274 ezer tonnára növekedett. a pásztói avató ünnepségen padányi mihály, építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes mondott beszédet./mti/

--

-33

1410

bb 14. / átadták a molnár erik emlékérmetfolyt/ny

a társulat tevékenységéről szabolcs ottó kandidátus, az országos pedagógiai intézet tanzékcsoporthoz vezetője, a magyar történelmi társulat főtitkára terjesztett beszámolót az ülés résztvevői elé. a századok című folyóirat munkájáról pamlényi ervin, a folyóirat volt szerkesztője, a bécsi collegium hungaricum igazgatója számolt be. ezután került sor az új vezetőség megválasztására. elnöke: berend t. iván akadémikus lett, főtitkárrá szabolcs ottót választották./mti/

--

bb 64. kifizették a három öttalálatos Lottónyereményt

k kf/pf/ny la 1975 december 19

a 48. játékhéten - mint ismeretes - három öttalálatos szelvény volt a Lottón. a telitalálatos szelvények közül az egyiket az otp pártbizottsági járási fiókjában váltották pénzre, a másikra a baranya megyei igazgatóság fizette ki a nyereményt, a harmadik nyertes kovács anna, a mohácsi temaforg dolgozója a mohácsi kossuth moziban nyilvánosan vette fel a ráeső nyereményt./mti/

--

bb 65. papp anna

pf/ny la 1975 december 19

az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának titkára, pénteken hazaérkezett brüsszelből, ahol részt vett az európai biztonság és együttműködés nemzetközi bizottságának kétnapos ülésén./mti/

--

bb 66. zenei részleggel bővült a devecseri könyvtár

vid/kéá/ny la 1975 december 19

devecserben, pénteken átadták a járási könyvtár új zenei részlegét. a mintegy hatezer lakosú község ötvenezer kötetes könyvtárral rendelkezik, s a lakosság huszonhat százaléka rendszeres olvasója a könyvtárnak. a járási könyvtár most átadott zenei részlegének berendezései nyelvek tanulására is lehetőséget adnak./mti/

--
-34-

16.45/ny

1975
10

bb 67. csehszlovák faliszőnyeg kiállítás a műcsarnokban

t nm s bh la

1975. december 19.

pénteken délután a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények rendezésében csehszlovákia felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére csehszlovák faliszőnyegek 1945-1975 címmel kiállítás nyílt. dr. hidvégi istván, a műcsarnok igazgatója köszöntötte a megnyitón megjelent vendégeket, demeter sándort, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettesét, politikai, társadalmi és művészeti életünk számos ismert személyiségét.

↓ a műcsarnokban

mikó sándor, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára mondott megnyitót. dr. alexander cernák, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa pedig hangsúlyozta, hogy ez a kiállítás is újabb hozzájárulás a magyar-csehszlovák kulturális együttműködés elmélyítéséhez.

a tárlat mintegy 70 szőnyeget sorakoztat fel. az idősebb, már nevet szerzett generációk mellett megtalálhatjuk itt a fiatalabb nemzedékek munkáit, sőt a most induló főiskolások vizsgadarabjait is. január 11-ig nyitva tartó bemutatón olyan faliszőnyegek bocsátanak közszemlére, amelyek számos külföldi kiállításon, például amszterdamban, párizsban, szófiában, lodzban, sao paulóban öregbítették a baráti szocialista ország textilművészeinek jóhírét./mti/

--

bb 68. felhasználható: 18 óra után

vörösmarty emlékest bonyhádon

vid ká bh la

1975. december 19.

vörösmarty mihály születésének 175. évfordulója alkalmából pénteken bonyhádon emlékestet rendeztek. az ünnepségen felidéztek a költő bonyhádi tartózkodásának emlékeit is. az irodalmi műsorban sellei zoltán előadóművész vörösmarty műveit szólaltatta meg kistétényi melinda zongorakíséretével./mti/

--

- 35 -

17.10 bh

1975
10

bb 69. felhasználható 18 órától

tájékoztató a bolgár kulturális központ ünneppsorozatáról

t nn/s/ny sző la

1975 december 19

a budapesti bolgár kulturális központban dr. sztojan radev igazgató pénteken tájékoztatta az újságírókat arról a programtervről, amellyel jövőre köszöntik az áprilisi felkelés centenáriumát. mint ismeretes, az 1876-os bulgáriai áprilisi felkelés új fejlődési szakaszt nyitott az ország életében. a törökellenes megmozdulást, amelynek egyik legjelentősebb résztvevője hriszto botev költő volt, annakidején a magyar társadalom rokonszenvvel figyelte. a budapesti bolgár kulturális központ megkülönböztetett figyelmet szeretne fordítani a jövő év áprilisában megtartandó centenárium ünnepekre. ebből az alkalomból bolgár-magyar történelmi kapcsolatok címmel fotodokumentációs kiállítást nyitnak, amely a legrégebbi időktől napjainkig követi nyomon népeink barátságának kialakulását. a tudományos ismeretterjesztő társulattal közösen kiadványt jelentetnek meg a történelmi eseményről. pécselt a tit-tel együttműködve közösen szimpoziumot szerveznek, s tudományos ülészak színhelye lesz majd a budapesti eötvös loránd tudományegyetem is. az előadásokra bulgáriából történész szakemberek érkeznek hazánkba. hangversenyek, előadások, irodalmi estek gazdagítják majd a jubileumi eseménysorozatot./mti/

--

bb 70. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

ny la

1975 december 19

37. a ,, Lányok-asszonyok,, folyóirat szerkesztőségének kitüntetése
38. végső bucsu haranghy lászlótól
39. halállal végződött a lakástűz
40. szocialista együttműködési szerződés
41. a nim vezetőinek értekezlete
42. országjáró diákok találkozója
43. átadták a fáklya rejtvénypályázatának fonyereményét
44. megalakult a zala megyei tsz-ek szövetsége

/folyt köv/
18.00/ny

-36-

1823

b^b 70. / a belföldi ...folyt/ny

45. jugoszláv fogadás
46. sokgyermekes édesanyák köszöntése
47. sályi emlékűnnepség a miskolci egyetemen
48. olitref üzem
49. földi jános emlékűnnepség
50. a vízügyi szolgálat igazgatóinak tanácskozása
51. tájékoztató a tv jövő évi művészeti műsorairól
52. új folyóirat
53. átadták a tizezredik volán autóbuszt
54. nívó-díjas mezőgazdasági szakkönyvek
55. kitüntetések
56. munkásétterem szekszárdon
57. komép
58. magyar-vietnami barátsági est szécényben
59. dorogi bányászok
60. magyar- kubai barátsági munkásgyűlés
61. indiai festőművésznő kiállítás
62. új áfor üzemanyagtöltő állomás
63. gyáravatás pásztón
64. kifizették a három öttalálalatost
65. papp anna hazaérkezett
66. devecseri könyvtár
67. csehszlovák faliszőnyeg kiállítás
68. vörösmarty emlékest
69. tájékoztató a bolgár kulturában
70. hírjegyzék/mti/

--

bb 71. időjárásjelentés

s/ny la

1975 december 19

a meteorológiai intézet jelenti 1975. december 19-én, pénteken este:

hideg idő

várható időjárás szombat estig: általában kevés felhő, csapadék nélkül, napközben a déli órákban megnövekvő felhőzet, és elszórtan kisebb havazás már lehet. mérsékelt, helyenként kissé megélénkülő északi, északkeleti szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet 0 minusz 5 fok között./mti/

--

18.50/ny

-37-

1409

bb 72. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától

zárásig

ny la

1975 december 19

71. időjárásjelentés
72. hírojegyzék /mti/

--
-38-

v é g e .

20.45/ny

2050

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
szerveletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz Antal, lakatos erzsébet.

--

60.008/x

M.T.I. Szerkesztési a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. bárány, nyul és baromfi-export az ünnepekre

i sz pf sb bh hgy

1975. december 20.

ezekben a hetekben karácsonyi csucsforgalmat bonyolít le a terimpex külkereskedelmi vállalat. az elmúlt két hétben tejesbárányból és expressz-hizlalásu pecsenye bárányból - a multévinél magasabb áron - több mint 550 vagonnal és 20 kamionnal szállítottak olaszországba, a vállalat hagyományosan nagy piacára. a magyar vágójuhok iránt nagy az érdeklődés még franciaországban, libiában, tunéziában, kuwaitban és algériában is.

az ünnepek előtti szezonban többszáz tonna hizott libát és pulykát is rendeltek a terimtex-től a szovjet, az ndk-beli, a csehszlovák, az nszk-beli, az osztrák és svájci partnerek is. egyébként baromfi áruból, elsősorban vágott baromfiból, az idén minden eddiginél nagyobb mennyiséget, összesen 110 000 tonnát szállított a szocialista és a tőkés országokba.

decemberben megnőtt a kereslet az élő- és a vágott nyul, a husgalamb és a libamáj iránt is. az év végén már naponta indítanak házinyullal megrakott kamionokat elsősorban padovai és milanoi megrendelőknak. a libamájból főleg francia konyháknak szállítanak.

a terimpex - beleszámítva az ünnepi csucsforgalmat is - sikeres évet zár. hagyományos exportcikkeiből, így baromfiból, bárányból, nyulból és a különböző huskonzervekből jelentősen növelte kivitelét. vágómarha és marhahus szállításában is teljesítették export feladatukat, s a szovjetunió kivül több új piacot szereztek, - például libiát, libanont, és tunéziát - ezeknek az áruknak./mti/

--
- 1